

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2010 – 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vojtěch Kučera

Návrh prohlídkových tras – město Slaný

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jana Pernicová

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR FULL-TIME STUDIES

2010 – 2013

BACHELOR THESIS

Vojtěch Kučera

Proposal of sight-seeing tours - Slaný

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Mgr. Jana Pernicová

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezentačním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne..... Jméno autora.....

Poděkování

Chtěl bych poděkovat své vedoucí práce paní Mgr. Janě Pernicové za její ochotu a rady při tvorbě práce. Dále bych chtěl poděkovat vedoucí Infocentra Pod Velvarskou branou Slaný paní Zoje Kučerové za poskytnutý rozhovor o sbírce slánek.

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na návrh prohlídkových tras ve městě Slaný. Zabývá se jeho historickou, přírodní a kulturní atraktivitou, turistickou vybaveností a historií města jako takovou. Analytická část zkoumá cestovní ruch a atraktivitu města. Poznatky z této části jsou využity v samotném návrhu dvou prohlídkových tras.

Klíčové pojmy

Atraktivita, cestovní ruch, důvody návštěv, historické památky, historie, legendy, prohlídkové trasy, sbírky, segmentace návštěvníků, Slaný, služby, technické památky.

Annotation

The bachelor thesis is focused on the design of sight-seeing tours in the city of Slaný. It deals with historical, natural and cultural attractiveness, tourist amenities and the history of the city. By means of an analysis tourism and attractiveness of the city is analysed. The results of the analysis are used in the proposal of sight-seeing tours.

Key words

Attractiveness, tourism, reasons for visiting the city, historical monuments, history, legends, sight-seeing tours, collections, visitors segmentation, Slaný, services, technical monuments.

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	11
1.1 Cestovní ruch.....	11
1.2 Služby cestovního ruchu.....	12
1.2.1 Ubytovací služby.....	12
1.2.2 Stravovací služby	13
1.2.3 Informační služby.....	13
1.2.4 Kulturní služby.....	13
1.2.5 Průvodcovské služby.....	14
1.2.6 Asociace průvodců České republiky	16
2 CHARAKTERISTIKA MĚSTA SLANÝ.....	17
2.1 Přírodní atraktivity.....	17
2.2 Historické atraktivity.....	17
2.3 Kulturní atraktivity	18
2.4 Vybavenost pro turisty	19
2.4.1 Ubytování	19
2.4.2 Stravování	19
2.4.3 Infocentrum Pod Velvarskou branou	20
2.5 Historie města Slaný	20
3 ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU VE SLANÉM	28
3.1 Segmentace návštěvníků.....	28
3.2 Četnost návštěv a délka pobytu	31
3.3 Důvod turistické návštěvnosti.....	32
3.4 Návštěvnost, spokojenost a využití služeb IC Pod Velvarskou branou	33
3.5 Nejnavštěvovanější památky Slaného a spokojenost s nimi	35
3.6 Spokojenost a připravenost návštěvníka	36
3.7 Opakování a doporučení města Slaný.....	38
3.8 Závěr a zhodnocení	39

4	NÁVRHY PROHLÍDKOVÝCH TRAS VE MĚSTĚ SLANÝ	40
4.1	Návrh prohlídkové trasy – Historické památky	40
4.1.1	Slaný pramen.....	41
4.1.2	Kostel Nejsvětější Trojice	42
4.1.3	Velvarská brána.....	42
4.1.4	Vlastivědné muzeum (bývala Piaristická kolej).....	43
4.1.5	Kostel sv. Gotharda	44
4.1.6	Pivovar Antoš.....	45
4.2	Návrh prohlídkové trasy – Technické památky.....	46
4.2.1	Přádelna bavlny – Benar	47
4.2.2	ČKD – Bolzano	47
4.2.3	Sbírka slánek – Infocentrum Pod Velvarskou branou.....	48
4.2.4	Bateria	49
	ZÁVĚR	51
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	53
	SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ a GRAFŮ	55
	SEZNAM PŘÍLOH	56

ÚVOD

Cestovní ruch je nedílnou součástí života všech lidí, kteří se ho účastní ať z důvodu poznávání nového nebo odpočinku. Většina lidí se s cestovním ruchem setkává každý den, aniž by o tom vůbec věděli nebo si to uvědomili. Vzhledem k tomu, že do cestovního ruchu patří informační, dopravní, ubytovací, ale i stravovací služby, člověk si občas opravdu ani neuvědomí, že je jeho součástí dennodenně. Za určitých okolností by se dalo říci, že i cestou do práce, jste se účastnili cestovního ruchu.

Do služeb cestovního ruchu samozřejmě patří i průvodcovská činnost, kterou se tato práce bude také zabývat. Cílem této práce je nejen shrnout, co vlastně průvodcovská činnost znamená, seznámit s městem Slaný, po stránce historické, jeho atraktivity a turistické vybavenosti, ale především navrhnout ve městě dvě prohlídkové trasy. Snad každý člověk někdy průvodcovské služby využil, ať jako návštěvník na zámku, hradě nebo jen po historické části nějakého města.

V úvodu této práce je poukázáno na to, že je cestovní ruch, ať už v jakékoli formě, všude kolem nás. Úvodní část práce vymezí základní body, které představí a to z důvodu vzbuzení pozornosti o zmíněné město, jeho historii, kulturně-historické a přírodní památky a další atraktivity.

První kapitola objasní, co je cestovní ruch a vymezí jeho základní pojmy, které se ho týkají a jsou s ním spojené. Zaměří se zde na služby CR (ubytovací, stravovací, informační a kulturní), zejména pak průvodcovskou činnost, kde ukáže význam průvodce, jeho druhy, povinnosti a jak by se měl průvodce správně připravit. Také seznámí čtenáře s Asociací průvodců ČR, náplní její práce a podmínky členství. Dále vysvětlí pojmy, které se týkají prohlídek, a ostatní s nimi spojené. První kapitola objasní pojmy spojené s cestovním ruchem, které dopomůžou k doplnění obecných informací o Královském městě Slaný.

Druhá kapitola charakterizuje město Slaný nejen z hlediska jeho historie, ale i z hlediska jeho atraktivity a turistické vybavenosti (kulturně-společenské zařízení, infocentrum, ubytovací a stravovací zařízení). Také ukáže, proč stojí za to město navštívit, a co vše zde můžeme vidět. Uvede informační centrum ve Slaném, které je

svého druhu jediné v blízkém okolí (turistická destinace střední Čechy - západ) a soustředí se nejen na město Slaný, ale i na okolní obce, které k němu patří. Jedná se o rozlohu 520 km², 105 obcí. Tato kapitola představí město Slaný z různých pohledů jako například z hlediska ubytování, kultury a stravování.

Třetí kapitola analyzuje prostřednictvím dotazníkového šetření cestovní ruch ve Slaném. Zkoumá celkovou spokojenost návštěvníků a obyvatel města s úrovní cestovního ruchu, dále spokojenost k přístupu do památek a jejich okolí, důvody pro cestování do Slaného, dostupnost informací o městě, jeho památkách a zajímavostech. Dále zkoumá typy návštěvníků města a délku jejich pobytu, zda se návštěvníci města dopředu připravili a zjistili si nějaké informace o lokalitě a také jaká je úroveň průvodcovských služeb a jak s nimi byli lidé spokojeni. V neposlední řadě zjišťuje, zda návštěvníci či obyvatelé navštěvují místní Infocentrum Pod Velvarskou branou, jejich spokojenost s nabízenými službami, vybaveností informačního centra a využití průvodcovských služeb, které nabízí.

Čtvrtou kapitolou práce jsou návrhy dvou prohlídkových tras, které spojí to nejlepší a nejzajímavější z města. První návrh vychází z informací zjištěných z dotazníkového šetření a bude zaměřena na historickou část města. Obsahem druhého návrhu bude trasa zaměřena na objekty (industriální památky), které nebyly a nejsou v nabídce informačního centra a jsou současným trendem cestovního ruchu. Každou část obou návrhů podrobněji rozebere a tím ukáže, proč zrovna ona do něj byla vybrána.

V závěru budou shrnuty veškeré zjištěné informace a vše, co práce obsahuje.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

Pro tuto práci je důležité nejprve vymezit, co je cestovní ruch, kdo je průvodce a jaké služby mohou být propojené s tématem cestovního ruchu.

1.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch je kombinací takových služeb, které mají uspokojit potřebu jeho účastníka, souvisejících s cestováním, setrváním mimo své bydliště, odpočinkem anebo poznáváním nových věcí. Dělí se na **primární**, což jsou cílové (konkrétní) potřeby, a **sekundární**, které jsou podmínkou pro správné uspokojení primárních. Cestovní ruch ale působí také na **ekonomiku** (např. tvorba HDP nebo pracovních a podnikatelských příležitostí), **životní úroveň lidí**, **jejich vzájemné vztahy** a v neposlední řadě na **ekologii**. Otázky ekologie řeší pojem **udržitelný cestovní ruch**, což je ta část cestovního ruchu, která „*díky koncepčnímu rozvoji a plánování dlouhodobě nenarušuje přírodní, kulturní a sociální prostředí, neboť jeho cílem je ochrana a zachování životního prostředí ve všech jeho aspektech*“¹.

V České republice řeší problematiku cestovního ruchu zejména **Ministerstvo pro místní rozvoj**, které se zabývá například jeho správou, návrhy právních norem, organizací různých institucí, které působí v cestovním ruchu atd. Dále zde také vystupuje agentura **CzechTourism**, která vznikla v roce 1993, má za úkol propagaci ČR v zahraničí, ale je také odpovědná za propagaci domácího cestovního ruchu.

Cestovní ruch lze rozdělit různým způsobem. Základním je rozdělení **podle motivace účastníka** (= „kombinace vnitřních i vnějších podnětů vedoucích k realizaci cestování“²) a **podle způsobu jeho realizace** (z hlediska délky pobytu, místa uskutečnění, vlivu na platební bilanci státu, způsobu zabezpečení cesty a pobytu nebo dopadu na životní prostředí). Dle motivace rozdělujeme cestovní ruch například na rekreační, kulturně-poznávací, sportovní, vzdělávací, zdravotnický, přírodně

¹ ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, s. 590. ISBN 978-80-7201-880-2.

² ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, s. 356. ISBN 978-80-7201-880-2

orientovaný nebo venkovský CR. Proti tomu dle způsobu realizace můžeme rozdělit CR např. na domácí, zahraniční, pasivní nebo aktivní, krátkodobý a dlouhodobý, měkký nebo tvrdý.

Pro rozvoj CR jsou velice důležité jeho předpoklady. Těmito předpoklady jsou vlastně podmínky a faktory, které ovlivňují výskyt a rozvoj cestovního ruchu v destinaci. Do nich můžeme zařadit architektonické památky, vodstvo, politickou stabilitu, módnost destinace, kvalita dopravy, úroveň ubytovacích zařízení, atd.

1.2 Služby cestovního ruchu

Služby cestovního ruchu jsou spojeny s touto prací zejména, že by se bez nich člověk ani nemohl cestovního ruchu účastnit.

Základní druhy služeb cestovního ruchu jsou „*ubytovací, stravovací, dopravní (včetně silničního a navigačního servisu pro motoristy), informační, průvodcovské, zprostředkovatelské, směnářské, sportovně rekreační, zábavní, kulturní, lázeňské aj. služby*“³. Tyto služby mohou být různě kombinovány a vytváří i určitá kritéria pro splnění podmínek například **zájezdu**, který musí být kombinací minimálně dvou z nich. Jejich kombinace musí být nabízena účastníkovi za jednotnou cenu a na více než 24 hodin. V této práci se ale bude autor zabývat službami, které se týkají tématu, mezi které patří služby informační, kulturní a hlavně průvodcovské.

1.2.1 Ubytovací služby

Ubytovací služby jsou spojené s přenocováním v různých druzích ubytovacího zařízení (hotel, motel, penzion, ubytovna atd.) a musí splnit podmínku zajištění lůžka na spaní a také prostory pro osobní hygienu. **Ubytovací služby** se také mohou kombinovat s dalšími druhy služeb jako například se stravovacími službami, formou ubytování se snídaní, s polopenzí, s plnou penzí či all inclusive, ale to už záleží na nabídce daného zařízení či jiného poskytovatele této služby.

³ ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, s. 526. ISBN 978-80-7201-880-2.

1.2.2 Stravovací služby

Stravovací služby jsou ty, které dokážou uspokojit jednu ze základních fyziologických potřeb člověka, a to potřebu přijímání potravy, prostřednictvím určených zařízení. Do těchto služeb patří „*služby základního stravování (nabídka a prodej kompletního menu, případně i nápojů, označené jako oběd nebo večeře), doplňkového stravování a občerstvení a společensko-zábavní služby, spojené např. s hudební produkcí*“⁴. Tyto služby mohou ale také být kritérium pro rozdělení stravovacích zařízení. Dále rozdělujeme stravovací zařízení dle toho, zda se soustředí na prodej pokrmů nebo pití, a to na **restaurace** (příklady: restaurace, pohostinství, motorest, bufet, bistro atd.) a **bary** (příklady: denní bar, loby bar, vinárna, kavárna nebo pivnice atd.).

1.2.3 Informační služby

Informační služby mají na starosti turistická informační centra, která spadají pod **Asociaci turistických informačních center ČR**. Turistické informační centrum (zkráceně TIC) je zařízení, které poskytuje informace (např. o historii, dopravě, ubytování, stravování, různých atraktivitách apod.) nebo zprostředkovává služby (organizace výletů a vycházek, poskytování průvodcovských služeb, prodej suvenýrů atd.), které souvisejí s cestovním ruchem. Je určeno nejen pro návštěvníky daného místa, kde se nalézá, ale i pro jeho obyvatele. Všechno turistická informační centra musí být označena písmenem „i“, což je jejich mezinárodní značka.

1.2.4 Kulturní služby

Pro tento typ služeb jsou typické návštěvy různých kulturních zařízení. Tato zařízení můžeme rozdělit na **kulturněhistorické** (hrady, zámky, skanzeny, památníky,...), **kulturní a osvětové** (divadla, kina, knihovny,...) nebo **společenské a zábavní**, která jsou součástí ubytovacích nebo stravovacích podniků (kavárna,

⁴ ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010, s. 137. ISBN 978-80-85970-68-5.

espresso,...). Pro tyto služby je charakteristické „*poznávání památek a přírody, návštěva kulturně-spoločenských zařízení a organizovaných akcí*“⁵.

1.2.5 Průvodcovské služby

Tato práce je především zaměřena na **služby průvodcovské**. Průvodce je člověk, který poskytuje informace účastníkům cestovního ruchu, ať už skupině nebo jedinci, během prohlídky v destinaci, kterou navštívili. **Prohlídkou** rozumíme návštěvu destinace nebo konkrétní atraktivitu cestovního ruchu, která může být doplněna výkladem průvodce. Výklad, který poskytuje, se zpravidla týká kulturního a přírodního dědictví destinace a jiných specificky zaměřených informací. Dále také pečuje o správné plnění dohodnutého programu a o určitou úroveň služeb. Jeho výklad musí být zpracován z odborné relevantní literatury nebo z jiných důvěryhodných zdrojů. U těchto služeb jsou důležité podmínky, předpoklady a příprava zájemců o tuto práci.

Mezi hlavní pravidla, kterými by se měl průvodce řídit, patří chránit život klienta, jeho zdraví a majetek, ale také splnit program, který byl dohodnut a pokusit se dle možností vyhovět klientovým dalším požadavkům. Měl by slušně jednat jak se všemi účastníky zájezdu, tak i se zprostředkovateli služeb. Dále by měl mít po celou dobu viditelně umístěnou jmenovku, která obsahuje i označení CK nebo firmy, která ho zaměstnává. Proto, aby mohl tuto práci člověk vykonávat, by měl být aktivní, spolehlivý, měl by mít dobrou paměť a také například schopnost improvizace a řečnické nadání. V činnosti průvodce nejde ale jen o vlastnosti, ale také o dovednosti, znalosti nebo postoje. Průvodce musí mít dobrou orientaci v prostoru, logické a kreativní myšlení nebo musí umět poskytnout první pomoc. Také je potřeba, aby ovládal cizí jazyky, právní normy, které upravují například poskytování služeb v cestovním ruchu nebo ekonomiku, a musí být znalý dějin kultury a zásad společenského chování.

Průvodce můžeme dělit podle typu výkladu, který poskytují. Rozlišujeme je na průvodce cestovního ruchu, vlastivědný průvodce, průvodce po kulturně-historických památkách, horský průvodce, průvodce po zpřístupněných jeskyních nebo také vedoucí zájezdu.

⁵ ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010, s. 170. ISBN 978-80-85970-68-5.

Průvodce cestovního ruchu je pojem, který pod sebou skrývá ještě další dělení, ve kterém můžeme nalézt například **průvodce technického**. Tento druh průvodce se stará o průběh zájezdu, aby služby měly takovou kvalitu a množství, jaké bylo určeno, ale neposkytuje žádné odborné informace. Dále zde můžeme najít **odborného průvodce**, který, na rozdíl od technického, podává specializovaný výklad o místní historii, přírodě a další kultuře. Patří sem také **delegát**, který se nachází v destinaci cestovního ruchu, kde pomáhá klientovi a kde také dohlíží na plnění smluv cestovní kanceláře vůči zahraničním partnerům a vůči klientovi. Poslední zmíněný druh průvodce je **ekoprůvodce** a **geoprůvodce**. Tyto dva druhy se zaměřují na provádění klientů v územní, které je chráněné nebo je geoparkem, a poskytnutí odborných informací o něm. Patří sem i další druhy průvodců, jako například **průvodce při lovecké turistice**, **průvodce garantované trasy**.

Nutné je zmínit také **průvodce vlastivědného** neboli **místního**. Je to typ průvodce, který poskytuje odborný výklad klientovi během prohlídky města, kde je nejčastěji i obyvatel. Většinou je prohlídka zaměřena spíše všeobecně na dané místo, kde se nachází, ale může jít i více do detailů dle toho, co si klient přeje. „*Odbornou přípravu zájemců o vykonávání činnosti místního průvodce zajišťují formou kurzů k tomu oprávněné subjekty, např. městská turistická informační centra*“⁶.

Průvodce po kulturně-historických památkách je typ, pro který je typické provádění po památce a expozici, která je umístěna uvnitř, a s tím spojený odborný výklad. Průvodcovskou činnost poskytuje jak interní (v době mimo turistickou sezónu), tak i externí (v hlavní turistické sezóně) pracovník dané památky. Výběr externích pracovníků je většinou záležitost delší doby, jelikož musí proběhnout před začátkem hlavní turistické sezóny, a musí být zajištěno, aby se ze zájemce o tuto práci stal odborník na dané téma. U tohoto typu průvodců je také nejrozšířenější použití dobových kostýmů. Důraz se zde klade i na animaci (= „*organizace a stimulace zábavy*“).

⁶ ORIEŠKA, Ján. *Metodika činnosti průvodce cestovního ruchu*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Idea servis, 2007, s. 10. ISBN 978-80-85970-57-9.

*návštěvníků, účastníků zájezdu či průvodcované prohlídky*⁷), která je propojena s inscenováním zážitku, který vychází z druhu expozice a památky.

1.2.6 Asociace průvodců České republiky

Asociace průvodců ČR je občanské sdružení, které vzniklo v roce 2001 a je členem Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR, WFTGA (Světová federace asociací turistických průvodců) a FEG (Evropská federace asociací turistických průvodců). Náplň její práce je ve vzdělávání a podílení se na kvalifikačních zkouškách průvodců, sdružování průvodců, propagování a prezentování jejich služeb a v neposlední řadě hájení jejich zájmů (viz. příloha A).

*„Členy asociace jsou kvalifikovaní průvodci doprovázející zájezdy cizích i domácích turistů u nás, zahraniční zájezdy, místní odborní průvodci, ale i průvodci v památkových objektech naší země.*⁸ Členem AP ČR se může stát člověk, který prokáže svou odbornou kvalifikaci dvěma kopiemi dokladu o jejím potvrzení a společně s vyplněnou přihláškou (viz. příloha B), dotazníkem (viz. příloha C) a fotografií, vše zašle na adresu asociace. Po zaplacení zápisného a příspěvku bude zájemci vystavena členská legitimace a Cultour Card (tj. program, který umožňuje slevy na vstupné v rámci individuálního sebevzdělávání).

⁷ ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, s. 37. ISBN 978-80-7201-880-2.

⁸ *Asociace průvodců České republiky* [online]. [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: <http://http://www.asociacepruvodcu.cz/>

2 CHARAKTERISTIKA MĚSTA SLANÝ

Slaný je město nacházející se ve středních Čechách 25 kilometrů od **Prahy** po silnici R7. Toto město má **14 892** obyvatel (k 31. 12. 2012) a jeho dominantou je **Slánská hora**. Rozkládá se na **35, 1 km²**. Najdeme zde mnoho kulturních a architektonických památek, mezi které řadíme kostel **sv. Gotharda**, **synagogu**, **historické centrum**, **Velvarskou bránu** nebo například **Kostel Nejsvětější Trojice**.

Město **Slaný**, hlavně jeho historické centrum spolu s **Masarykovým náměstím**, se stalo roku 29. 12 1984 **městskou památkovou zónou**.

2.1 Přírodní atraktivity

Dominantou města, jak bylo zmíněno výše, je **Slánská hora**, která je i jednou z největších přírodních atraktivit města. Její atraktivita spočívá nejen v tom, že je na ní vybudovaná naučná stezka, ale také proto, že se na ní nachází lom, různé jeskyně a že s Vinařickou horou tvoří výběžky sopečné činnosti nacházející se nejjižněji v Českém Středohoří.

Atraktivitu Slánské hory podporuje i fakt, že je velice blízko historického centra města. Z jejího vrcholu se nám naskytne pohled na celé město a také se zde nacházejí tři kříže, které jsou zde památkou na utrpení, které město Slaný za třicetileté války prožilo.

Další přírodní atraktivitou Slaného je **lesopark Háje**. Rozkládá se v severní části města u silnice na Otruby. Toto místo je hlavně využíváno na vycházky a rekreaci. Nachází se zde i altán, kolem kterého jsou vystavěné lavičky. Lesopark se nachází blízko historického centra, a v jeho okolí se nachází nemocnice, základní škola a průmyslová zóna.

2.2 Historické atraktivity

Atraktivita Slaného spočívá v jeho vybavenosti historickými památkami a jeho celkové historii. Nejvýznamnější částí je Masarykovo náměstí a celé historické centrum, které bylo roku **1984** vyhlášeno **městskou památkovou zónou**.

Mezi hlavní historické památky můžeme zařadit například kapli **Božího hrobu**, která se nachází na jihu města. Je to vlastně napodobenina svatyně, která je vystavena v Jeruzalémě. Ve Slaném ji nechal roku 1665 vystavit smečenský hrabě Bernad Ignác z Martinic. Dále se zde nachází **kostel sv. Gotharda**, což byla původně románská bazilika, ale později byla přestavěna na gotický chrám.

Dále se zde nachází **Hemerkův statek** (dříve Stanovský dvůr), což je budova z počátku 17. století. Původně to byla budova renesanční, poté však byla přestavěna na budovu barokní a pseudorenesanční.

Za zmínku dále stojí i **kostel Nejsvětější Trojice řádu Bosých karmelitánů** a sousedící **Františkánský klášter**. Kostel byl stavěn od roku 1581 do roku 1602, ale až roku 1655 byl předán františkánům, díky kterým započaly ve stejném roce stavby kláštera. Dále také můžeme zmínit Velvarskou bránu, která byla vystavěna v 15. století a jako jediná z bran města se dochovala do dnes. V neposlední řadě sem můžeme zařadit **synagogu**, která byla postavena roku 1865. Má dvě části, které tvoří modlitebna zdobena Mojžíšovými deskami, a obytná část.

2.3 Kulturní atraktivita

Tato část může být rozdělena na kulturní zařízení a různé kulturní akce, které se ve městě pořádají. Mezi kulturní zařízení se řadí například **městské divadlo**, jehož stavba započala roku 1882, a na jeho prknech se vystupuje stále (místní scéna). Dalším zařízením může být soukromá galerie Ikaros, která byla založena roku 1994. Nachází se ve Fügnerově ulici na 55m² přízemí rodinného domu.

Dalším kulturním zařízením, které bude zmíněno, je **Městské centrum Grand**, vzniklé v budově bývalého hotelu Grand. Městské centrum Grand bylo otevřeno roku 2004 a od té doby se zde pořádají například maturitní a městské plesy.

Opomenuto nesmí zůstat ani **vlastivědné muzeum**, které se nachází na Masarykově náměstí v budově bývalé **piaristické koleje**. Bylo založeno v roce 1885 a její expozice je zaměřena hlavně na historii města a jeho osobnosti, které do ní patří.

Dále se zde nachází městské kino, knihovna, hvězdárna nebo Dům dětí a mládeže „**Ostrov**“.

Mezi hlavní kulturní akce ve Slaném se řadí každoroční městské slavnosti, rožnění uherského býka a festival „**Music on the Square**“.

Městské slavnosti většinou bývají započaty ohňovým průvodem na hřiště Slavoj v pátek večer. V sobotu ráno jsou slavnosti oficiálně zahájeny historickým průvodem, po zbytek dne probíhají na Masarykově náměstí trhy a různé doprovodné akce (koncerty, historický šerm, divadlo atd.). V neděli bývá v programu mše svatá v kostele sv. Gotharda.

Další kulturní akcí je Rožnění uherského nebo martinického býka. To bývá po celý den doprovázeno různými akcemi a ve večerních hodinách zakončeno koncertem.

Festival „Music on the Square“ probíhá většinou od konce června až do konce srpna každý pátek. Jsou to vlastně vystoupení kapel různých žánrů a stylů, které probíhají na Masarykově náměstí.

2.4 Vybavenost pro turisty

Tato část práce se zaměří na možnosti ubytování a stravování ve městě a poskytování informací nejen o něm ale i o jeho okolí.

2.4.1 Ubytování

Úroveň vybavenosti Slaného ubytovacími zařízeními není příliš vysoká, jelikož je zde pouze jeden hotel (hotel Hejtmanský dvůr ****), který se nachází na Masarykově náměstí a nabízí 38 pokojů. Celková kapacita je 75 lůžek. Dále se zde nachází jeden penzion (penzion Union), který je vybaven 10 pokoji.

Dalšími ubytovacími zařízeními je několik ubytoven (ubytovna Atlas, Prima, Acidotechna spol. s.r.o.), Víceúčelová sportovní hala spol. s.r.o., která nabízí 86 lůžek.

Poslední možností ubytování je Privát Miloslava Fišera. Jeho kapacita je jedno čtyřlůžkové apartmá a jedno dvoulůžkové.

2.4.2 Stravování

Ve městě je mnoho míst, kde je možné se najíst a napít. V historickém centru a v jeho nejbližším okolí je velký počet různých restaurací a pohostinských zařízení. Jedním z příkladů může být restaurace, která je součástí hotelu Hejtmanský dvůr, která

získala ocenění Zdeňka Pohlreicha. Dalším zařízením je Pivovar Antoš, který je velice oblíbený nejen u obyvatel města, ale i u turistů. V pivovaru je vařeno a čepováno vlastní pivo, které je velice extravagantně pojmenované. V tomto pohostinském zařízení mají jídelní lístek přizpůsobený jeho druhu.

Dále může být také zmíněna pizzerie Ristorante Hemerkův statek, která je také jednou z oblíbených restaurací, ale hlavně u místních obyvatel. Novým zařízením je ve městě Hugo Bagel Café, což je rodinná restaurace, která se specializuje na zdravější stravu domácího původu. Pak je zde také mnoho cukráren, kaváren, rychlého občerstvení a barů.

2.4.3 Infocentrum Pod Velvarskou branou

Infocentrum vzniklo v roce 2001 díky Městskému úřadu ve Slaném a Ministerstva pro místní rozvoj ČR. V této době bylo IC ještě spojeno s knihovnou V. Štecha ve Slaném v budově bývalé piaristické koleje. Na konci roku 2004 se však od knihovny odpojilo a od 1. 1. 2005 se osamostatnilo pod vedením Městským úřadem a konkrétně Odborem kultury.

Říjen 2011 byl pro Infocentrum Slaný významný tím, že se stěhovalo z Masarykova náměstí do nových prostor do Velvarské ulice. Od 15. 10. 2011 je v provozu jako Infocentrum Pod Velvarskou branou.

Návštěvníci si zde mohou vybrat z mnoha produktů, ať už jde o suvenýry (pohlednice, propisky, tužky, pištálky, atd.), regionální produkty nebo informační letáky. Do regionálních produktů můžeme zařadit například víno z nedalekého Kvíce nebo džemy z kláštera Nejsvětější Trojice ve Slaném. Informační letáky se však nezaměřují jen na Slaný a nejbližší okolí, ale nachází se zde také letáky ostatních částí České republiky. Významným suvenýrem jsou slánky od Bořka Šípka, které nechalo infocentrum zhotovit kvůli sbírce slánek, která má uvnitř centra svou expozici.

2.5 Historie města Slaný

V této práci se budu zabývat historií města nejen proto, že jeden z vytvořených návrhů prohlídkových tras je zaměřen přímo na historické památky, ale i proto, že ve druhém z vytvořených návrhů prohlídkových tras, který je zaměřen na technické památky oblasti, je důležitý jejich historický vývoj.

Doba nejstarší

Na dobu nejstarší se budu zaměřovat proto, že se k ní váže pověst o Slaném prameni pod Slánskou horou, který je součástí prvního návrhu prohlídkové trasy.

Vznik jména Slaný je spojován s pověstí Václava Hájka z Libočan o Slaném prameni pod Slánskou horou, který měl údajně ochutnat kníže Nezamysl, díky svému služebníkovi Holotovi, kterého sem vyslal s dalšími dělníky vařit z vody sůl. Bohužel tato pověst nebyla ničím skutečně potvrzena. Výskyt slaných pramenů sice potvrzen byl při geologických výzkumech souvisejících s těžbou uhlí, ale nikdy nebylo doopravdy dokázáno, zda byla slaná voda nějak využívána.

I přesto, že první písemná zmínka o městě je z roku 1262 (Zlany nonum forum – Privilegium Přemysla Otakara II.), archeologické nálezy sahají do dob daleko starších. Od neolitu (pozdní doba kamenná), zhruba kolem poloviny 4. tisíciletí př. n. l., byla podle nalezišť střídavě osídlená zejména Slánská hora. Nalezena byla na Slánské hoře například opevněná osada z rozhraní 4. a 3. tisíciletí př. n. l. a také osada ze starší doby bronzové, což znamená v období konce 3. tisíciletí př. n. l. a začátku 2. tisíciletí př. n. l., s nálezy bronzových předmětů. Dále byly zjištěny v místech slánského náměstí kostrové hroby z dob počátku 3. tisíciletí př. n. l.

Vznik města

Největší potenciál měla osada, která se nacházela mezi Červeným potokem a Slánskou horou, jelikož místní půda byla dobře zavlažována a také proto, že těmito místy vedla obchodní stezka z Prahy až do Saska. To přispělo k tomu, že zde bylo na začátku 12. století vytvořeno tržiště, u kterého vzniknul (dle pověsti) roku 1137 kostel sv. Gotharda, založený ostrovskými benediktýny, a koncem 13. století zde vzniklo cíleně město Slaný.

Zhruba kolem roku 1305 král Václav II. povýšil Slaný na město královské a přidělil mu magdeburské právo, díky kterému bylo město rozšířeno o určité pozemky (obec Želenice a část Knovíze). V této době měl Slaný tvar pětiúhelníku, jelikož ke klasickému čtvercovému náměstí patřil i kostel sv. Gotharda, který se ocital v jeho protáhlém cípu na jihovýchodě. Kolem celého města bylo vytvořeno opevnění se třemi branami (Velvarská, Lounská a Pražská) a jednou fortnou (nazývána Fortenská nebo Všehlušická brána), která byla určena zejména pro pěší a spojovala náměstí s menšími

ulíčkami. Konečnou podobu brány však získaly až v době pozdně gotické a renesanční a v současné době je bohužel zachována jen jedna, a to Velvarská. Současně se vznikem a rozvojem města se musel změnit i farní kostel sv. Gotharda, a to na raně gotický trojlodní chrám s předsunutým kněžištěm.

V tomto období došlo nejen k založení města, ale i k výstavbě opevnění a kostelu sv. Gotharda, což jsou místa, která jsou součástí navržené prohlídkové trasy.

Doba husitská

V 15. století se dal Slaný přirovnat ke středně velkým českým městům, jako byl například Most nebo Kadaň. Toto přirovnání bylo díky tomu, že mnohem více využíval svou roli, jakožto tržní centrum zemědělského okolí, pro něž byl dodavatelem například řemeslných výrobků.

Postupem času se město rozrůstalo o různé pozemky v okolí, jako například o ves Jemníky, Vinařice nebo o statek v Knovízi. Velkou zásluhu na tom měl vládce Jiří z Poděbrad, který Slanému daroval clo, kdy město získalo jeden peníz za každého koně s vozem, který projede městskou branou. Dále také dostávalo město tržné na každotýdenních trzích, a byl zakázán prodej obilí z okolních vesnic cizím kupcům.

Doba husitská se vyznačovala, jak bylo zmíněno výše, množstvím bitev, proto bylo důležité, aby se město staralo o opevnění, různá církevní zařízení a další budovy. Proběhlo mnoho oprav, což také přispělo k zachování budov do dnešní doby.

Od vlády Jagellonců

Když zemřel Jiří z Poděbrad, město Slaný se přiklonilo k Vladislavu Jagellonskému, který roku 1471 „*udělil městu právo pečetit listiny červeným voskem, jenž stál v hierarchii pečetních barev nejvýše.*“⁹

Další rozvoj města probíhal i za doby vlády Habsburků, konkrétně za Ferdinanda I. Příkladem rozvoje bylo to, že se město rozrostlo o další menší statky v blízkém okolí a o město Vraný (jen na 4 roky) a tím se zařadilo do střední kategorie královských měst.

⁹ KUČEROVÁ, Zora, Jana KROTILOVÁ, Karel KŘESADLO, Václav MOUCHA, Vladimír PŘIBYL a Jan ŠŤOVÍČEK. *Kniha o Slaném*. Slaný: Městský úřad ve Slaném, 1994, s. 52.

Kvůli nedostatku místa na hřbitově, který ležel u kostela sv. Gotharda, byl v dubnu roku 1571 zakoupen pozemek za hradbami města. Obyvatelům města se ale vybrané místo nelíbilo. Dne 18. 10. 1581 započala stavba kostela u hřbitova, aby byla zvýšena posvátnost samotného hřbitova, ale dokončena byla až po dlouhých 8 letech.

V období Jagellonců došlo k výstavbě kostela Nejsvětější Trojice, který je jednou z částí prvního návrhu turistických tras a hřbitova, který u něj leží.

17. století - doba náboženského útlaku a kulturního rozvoje (viz. příloha D)

Politická situace byla napjatá z důvodu připravovaného povstání v letech 1618–1620, ale ani po roce 1620 to Slánští neměli lehké. Neustále se u nich zdržovala vojska, která je drancovala. Po čase byl ve Slaném nedostatek potravin, a tak vykrádali vojáci okolní vesnice. Nejhorší to však bylo v období od března do srpna 1622, kdy se ve Slaném usadil Fridrich Maršvic z Maršvic se svými vojáky.

Dne 24. července 1638 byl Slaný definitivně prodán Jaroslavu Bořitovi z Martinic a jeho potomkům. Až do roku 1656 museli Slánští robotovat, kdy jim bylo uleveno novým pánem Bernardem Ignácem z Martinic. Místo toho ale museli ročně odvádět plat. Roku 1649 zemřel Jaroslav Bořita z Martinic a Slaný převzal jeho nejstarší syn Jiří Adam Bořita z Martinic. Ten za pomoci svých bratrů Maxmiliána a Bernarda nechal udělit Slanému nové tržní privilegium a vrátil mu dřívější hospodářské výsady, které muselo město odevzdat jejich otci. Rozvoj Slaného byl ale i po smrti Jiřího, kdy se města ujal Bernard.

V 50. letech 17. století přizval Bernard Ignác z Martinic do města františkány a piaristy, protože zde chtěl zlepšit stav duchovního a kulturního života. Z tohoto důvodu přidělil meditativním františkánům kostel u hřbitova, který byl po válce pobořený. Nechal ho přestavět a přidal k němu konvent. Práce byly dokončeny roku 1662 a klášter Nejsvětější Trojice byl předán řeholníkům. To vše bylo spojeno se slavností, při níž byl pečen uherský býk nadívaný drubeží, rozléváno bílé a červené víno a rozdáváno pivo.

Ve stejné době nechal také Bernard Ignác z Martinic založit ve Slaném piaristickou kolej, která byla dostavěna roku 1666. Zde byli chlapci vyučováni členy piaristického řádu čtení, psaní nebo například katechismu a počítání. Pravidlem bylo, že vyučujících členů v koleji muselo být minimálně 12.

Poslední léta 17. století byla zejména využita k opravě a vybavení města. Proběhlo nové omítnutí kostela sv. Gotharda, přestavba děkanství, do kláštera Nejsvětější Trojice byly dány varhany a do kaple piaristické koleje byl dán obraz Zasnoubení Panny Marie.

V této době zažívalo město velký kulturní rozmach, což se projevilo hlavně po přizvání františkánů a piaristů do Slaného. Byla vystavena piaristická kolej, kde se vyučovalo, a přestavěn byl i pobouraný kostel Nejsvětější Trojice.

18. století

Významnou událostí pro město bylo vystavění císařské silnice z Loun na Slaný. Po výstavbě se sem přesunula dokonce i pošta z Velvar, protože doprava z Prahy byla frekventovanější.

Celkově se město v 18. století rozvíjelo. Díky zrušení nevolnictví Josefem II. v roce 1781 byl Slaný oprostěn od robotního útisku, který roku 1775 dohnal s hladem a nemocí nevolníky k velkému povstání. V této době také docházelo k obnovení řemesel a obchodu ve Slaném, ke vzniku magistrátu ve městě a k rozvoji piaristické koleje, která v roce 1765 byla zcela naplněna (176 žáků). Na konci tohoto století, v době kdy zemřel poslední Martinic, se Slaný stal „ochranným městem“, což znamenalo, že ho chránila jeho vrchnost. Slaný již nebyl poddanským městem, ale za pomoci oné vrchnosti se stal svobodným.

V roce 1795 přišel další požár, během kterého shořelo 173 domů, 19 stodol a dalších 53 domů bylo poničeno. Dále oheň poškodil piaristickou kolej a městskou radnici.

V 18. století zažila piaristická kolej svoje první naplnění, ale také jí poškodil výše zmíněný oheň.

Doba 19. století (období rozvoje průmyslu)

Začátkem 19. století bylo město Slaný modernizováno a pomalu odtud mizely poslední dřevěné chalupy. Vzhledem k tomu, že úředním jazykem byla němčina, vyskytovaly se zde všude německé nápisy. Díky rozvoji lázeňství na západu Čech se hodně využívala doprava přes Slaný, kde se někteří turisté zastavili a například pojedli v místním hostinci. V 1. polovině tohoto století se začal ve městě rozvíjet i průmysl.

Příkladem může být kamenouhelný důl, který nechal vyhloubit německý baron Riese-Stahlburg, který ho později prodal firmě Haas und Deutsch. Dalším příkladem je první továrna ve Slaném. Továrna, kterou nechal vystavět Sandtner Tomášem Štechem, sloužila jako přádelna bavlny. Příznivé pro město byl, vedle výročních a týdenních trhů (středa a neděle) také zavedené trhy na vlnu a obilí (40. léta 19. století).

Nešťastným obdobím pro Slaný bylo období mezi rokem 1822–1850, kdy se ve městě zřizovaly komunikace. Při výstavbě těch, které vedly podél Slaného, bylo zbouráno opevnění a brány. Naštěstí se pouhou náhodou zachovala Velvarská brána.

Vzhledem k tomu, že v minulých letech tu převládali živnostníci, řemeslníci a zemědělci, nikomu se nechtělo do podnikání. Z tohoto důvodu přenechávali místní podnikání spíše cizincům. Příkladem podnikatele-cizince byl baron Riese-Stahlburg, který nejen vlastnil důl, ale postavil na Pražském předměstí Slaného cukrovar. Další jeho aktivitou byl chov ovcí.

Jeden z první podniků, ve kterém hrál roli český kapitál, byla akciová plynárna. Ta byla založena v roce 1870. Roku 1871 bylo poprvé ve městě využito plynové světlo. V pozdější době byl plyn zaveden i do domácností a do budov obecních.

Ve Slaném bylo mnoho podniků zaměřených na průmysl, ale mnoho z nich zaniklo v průběhu let. Mezi nejznámější patřil například strojírenský závod firmy Bolzano Tedesco & co., který vznikl z opravy strojů přádelny. Ten však po roce 1918 přešel do vlastnictví Českomoravské Kolben-Daněk (ČKD). Po jejím požáru v roce 1900 jí nechal tehdejší vlastník Honoré de Liser vystavět v Kvíčku. Tyto dva závody jsou ve Slaném dodnes. Krize, která probíhala, ale nepřála slánskému pivovaru a cukrovaru, které v 80. letech zanikly. Další významnou továrnou byla chemická továrna, která započala s výrobou roku 1894, ale během 1. světové války musela omezit výrobu. U silnice na Louny pak stála továrna na výrobu velocipedů a motocyklů značky Orion. Ta byla vystavena roku 1895 a, stejně jako chemická továrna, musela za 1. světové války omezit svou výrobu.

Knihtisk byl ve Slaném zastoupen dvěma tiskárnami. První patřila Františku Jeřábkovi z roku 1807 a druhá Františka Neuberta z roku 1872. Z těchto dvou do současnosti přežila jen druhá, kterou odkoupil Vojtěch Kočka, který v ní zavedl výrobu zaměřenou na kartonáž a litografii.

Toto období bylo pro Slaný velice významné. Vzniklo zde mnoho podniků, které jsou dále v práci zmíněny jako technické památky, zároveň bylo rozšířeno školství a vystavěna byla také židovská synagoga.

Období během a po 1. světové válce

V tomto období je Slaný útočištěm jak pro raněné vojíny, kteří byli většinou umístováni do nemocnic (veřejná a záložní v dívčí škole) a do lazaretu v hospodářské škole, tak i pro polské uprchlíky, kterých do Slaného přišlo přes 500. Ti byli ubytováni buď v hostinci, nebo v různých rodinách. Pro jejich děti byla zřízena polská škola.

Kvůli válce přišel Slaný o zvony z kostelu sv. Gotharda, z kostelu v Lidicích Menších anebo z františkánského kostela. Dále také přišel o píšťaly varhan a to vše kvůli ušlechtilému kovu pro vojenský průmysl.

Po válce stále docházelo ke znehodnocování památek. Byl stržen morový sloup, který symbolizoval utrpení Slaného při vypuknutí morové epidemie ve Slaném, a další barokní sochy, které připomínaly katolický útisk. „Nenávist“ ke katolicismu byla tak velká, že ze tříd ve školách byly odneseny kříže, což ve městě napomohlo k zavedení československé církve v čele s Isidorem Lieberzeitem. Dalším znakem toho, že Slánští nevzpomínali na dřívější dobu v dobrém, bylo odevzdání titulu královského města (8. 12. 1919).

Krizi, která se dotkla Slaného, přežilo jak ČKD, tak i továrna J. J. Pály a i Příbylova přádelna. Po ní pak bylo založeno několik dalších firem. Mezi ně můžeme zařadit družstevní mlékárnu, továrnu na nábytek Ant. Linksfeilera a Benešovu továrnu, která se specializovala na kosmeticko-technické výrobky. Ta byla ale brzy zrušena. Nezaměstnaných obyvatel Slaného bylo dohromady 586, což tvořilo zhruba 1/5 celkové nezaměstnanosti na Slánsku.

Tato část práce zachycuje, jak světová válka působila jak na technické památky (v té době podniky), tak i na historické památky (např. znehodnocování).

20. století

Se vznikem samostatného Československa se Slanáci vypořádali po svém. Nejprve z rozhodnutí slánského obecního zastupitelstva se přestalo užívat označení „královské město Slaný“. Euforií zfanatizovaní dělníci ze slánských továren se rozhodli

zničit poslední symbol habsburské nadvlády a tak v roce 1920 lanem strhli barokní mariánský sloup, který stál uprostřed hlavního slánského náměstí.

I přes nepřízeň doby okupace fungovaly od roku 1939 až do roku 1945 slánské podniky naplno. Důkazem byla nejen úprava budov a dílen, ale i zvětšování prostor pro výrobu, kterou učinila Pálova továrna. Provoz továren byl ukončen 2. května 1945, kdy již nebyl v provozu ani jeden průmyslový podnik. Nejen podniky ale strádaly, strádala dokonce i železniční doprava – bylo zrušeno 7 spojů.

Od roku 1942 bylo zachráněno několik památek Slaného. Byly to například varhany v kostele sv. Gotharda nebo oprava sloupu vinařů a rybářů. „*Také byl přestěhován historický městský archiv z radnice do dvou místností v 1. Poschodí františkánského kláštera*“¹⁰, který je, jak bylo zmíněno dříve, součástí objektu u kostela Nejsvětější Trojice.

V roce 1948 byly provedeny velké změny v podnicích. Z Palaby vznikla Bateria a z přádelny ve Slaném vznikla Cotona (později se z ní stal Benar).

V 50. letech 20. století došlo k tomu, že Slaný přišel o statut okresního města. Politická situace se dotkla i života řádových bratří v klášteře (františkánů), kteří byli ze Slaného odsunuti. Poté byla v klášteře přechodně zřízena věznice.

Nevyhovující bytové podmínky v 70. letech způsobily, že byly zbořeny některé staré čtvrti města a na jejich místě začala vyrůstat rozsáhlá panelová zástavba. Tykalo se to zejména lokalit blízko centra. Jako zázrakem se podařilo usilovnou snahou několika slánských občanů zastavit těžbu čediče ze Slánské hory a tím byla tato dominanta města zachráněna. Dnes je prohlášena za přírodní památku.

Po rozsáhlých těžebních sondách v 80. letech, které potvrdily, že v blízkosti Slaného jsou velká naleziště černého uhlí, se uvažovalo o otevření velkého dolu. Ještě před jeho otevřením se však ustoupilo od této myšlenky z důvodu útlumu uhelného hornictví.

V posledních letech tohoto století si město vrátilo do názvu titul Královské město Slaný

¹⁰ KUČEROVÁ, Zora, Jana KROTILOVÁ, Karel KŘESADLO, Václav MOUCHA, Vladimír PŘIBYL a Jan ŠŤOVÍČEK. *Kniha o Slaném*. Slaný: Městský úřad ve Slaném, 1994, s. 128.

3 ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU VE SLANÉM

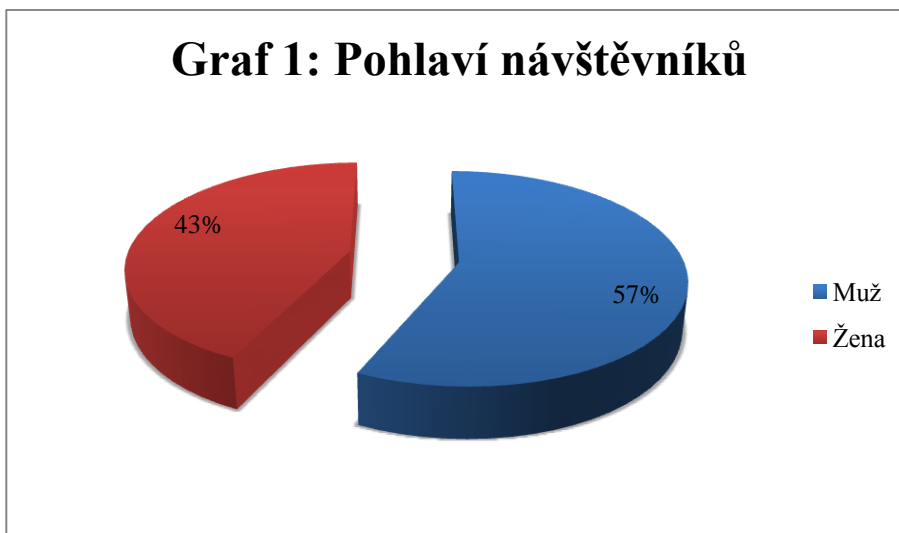
Tato část práce se zaměřuje na analýzu atraktivity Slaného v rámci cestovního ruchu, na segmentaci návštěvníků a na důvody jejich cest do lokality. Dále se práce zaměřuje také na oblíbenost různých památek a povědomí lidí o nich, což napomůže následnému sestavení prohlídkových tras.

Analýza byla provedena formou dotazníků, které byly vyplněny celkem 151 respondenty, z toho bylo 67 místních obyvatel a 84 turistů. Tento počet lze považovat ještě za dostatečně reliabilní, tzn., že je možné výsledky s určitou mírou spolehlivosti interpretovat. Dotazník byl umístěn v Infocentru Pod Velvarkou branou a zároveň na internetu. Z IC Pod Velvarkou branou se vrátilo 54 dotazníků ze 120, návratnost byla tedy 45%.

3.1 Segmentace návštěvníků

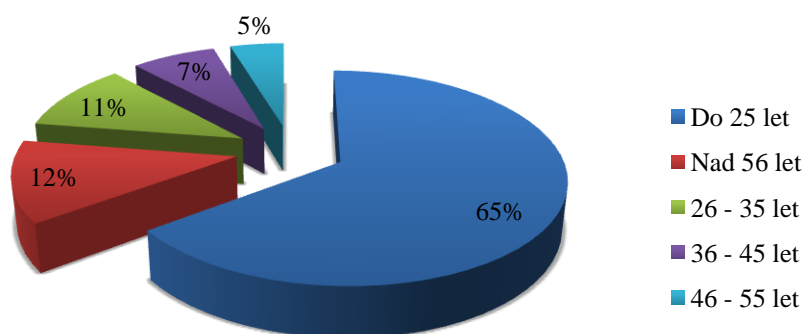
Tato analýza napomůže k tomu, aby byla správně stanovena obtížnost a časová náročnost návrhů prohlídkových tras města. Dále také pomůže ke zjištění, jaký druh turistů navštěvuje Slaný.

Ze 151 respondentů bylo 57 % mužů a 43 % žen. Ze šetření dále vyplynula věková skladba a bydliště respondentů.

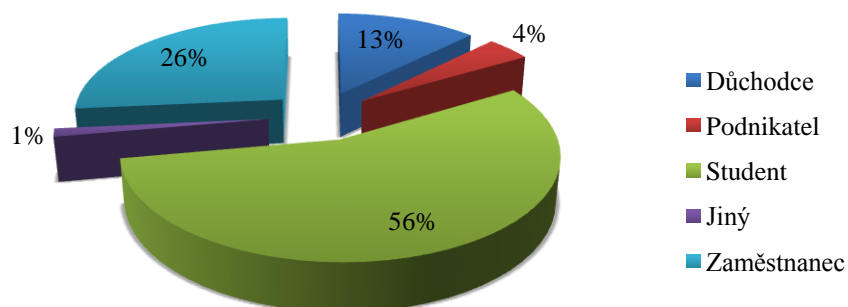
(Zdroj: Vlastní)

Graf 2: Věková stavba

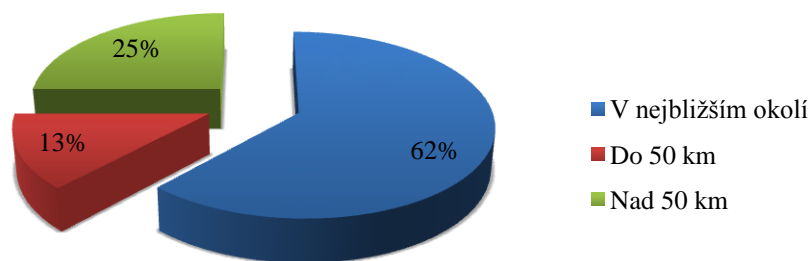
(Zdroj: Vlastní)

Graf 3: Zaměstnání respondentů

(Zdroj: Vlastní)

Graf 4: Bydliště respondentů

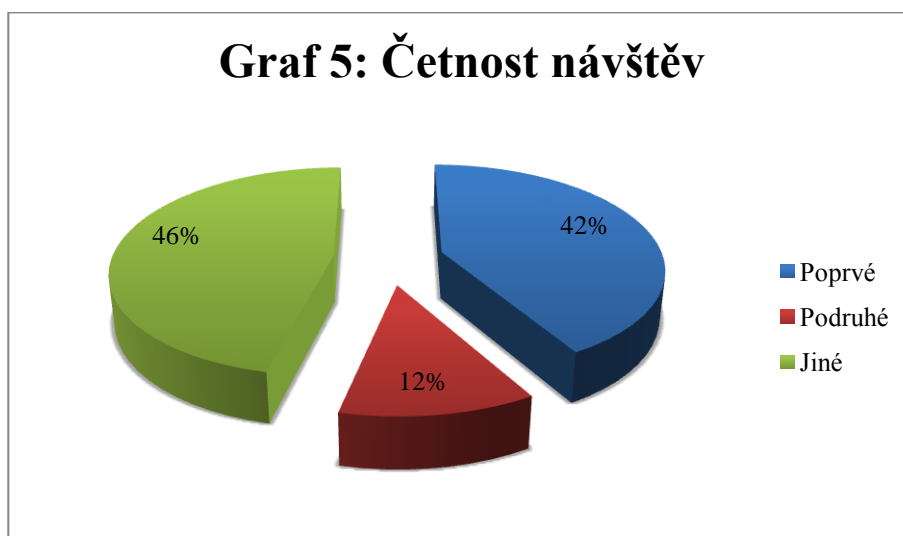
(Zdroj: Vlastní)

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že největší část návštěvníků Slaného jsou mladí lidé, studenti, a ve větší míře muži. Je možné, že vyšší počet studentů byl zapříčiněn i umístěním dotazníku na internetu. Lze usuzovat, že délka a obtížnost navrhovaných tras může být větší, než pokud by Slaný navštěvovali například pouze starší lidé. Z posledního grafu vyplývá na základě mého výzkumu, že Slaný navštěvují nejvíce turisté z nejbližšího okolí.

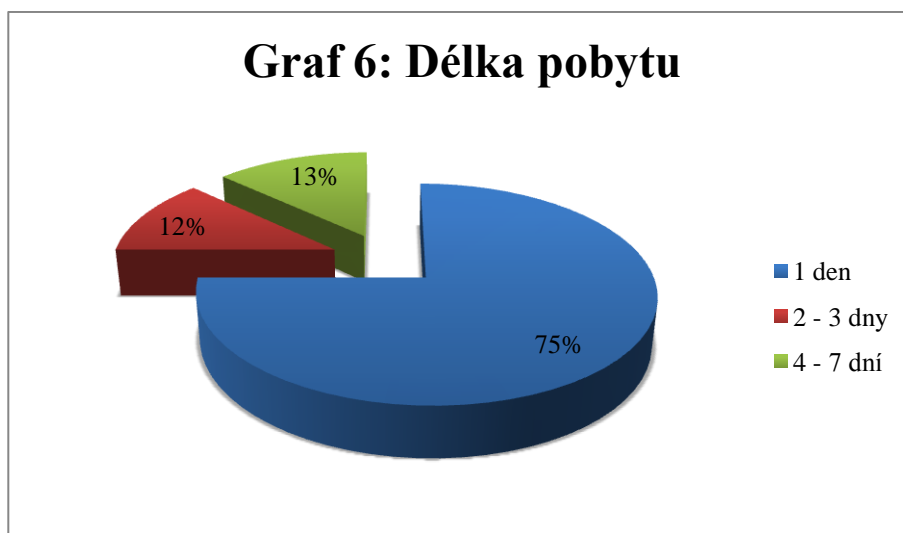
3.2 Četnost návštěv a délka pobytu

Analýza četnosti a délky pobytu zajistí informace, díky kterým bude možné vhodně nastavit délku prohlídkových tras.

Ze šetření vyplynulo, že 46 % respondentů navštívilo město Slaný více než dvakrát, 42 % respondentů bylo ve Slaném poprvé a 12 % podruhé. Dále bylo zjištěno, že 75 % respondentů ve Slaném strávilo jen jeden den.

(Zdroj: Vlastní)

(Zdroj: Vlastní)

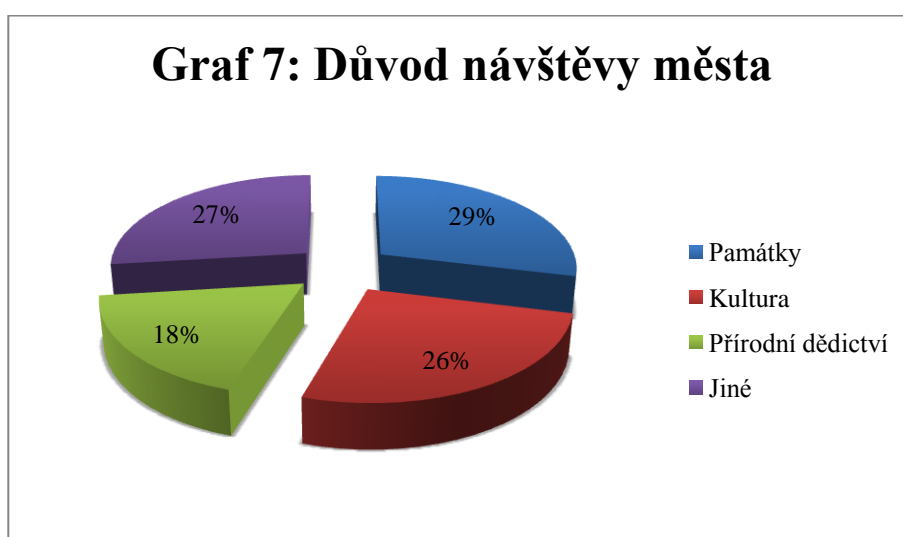
Zjištěné informace naznačují, že nejčastější délka pobytu je jeden den a turisté navštěvují Slaný opětovně, tudíž je větší pravděpodobnost využití prohlídkových tras, díky kterým se snadno a zajímavě dostanou k informacím, které vyhledávají.

Naopak vzhledem k délce pobytů, by návrhy prohlídkových tras nemusely tvořit velkou část dne.

3.3 Důvod turistické návštěvnosti

Výsledky, které nám poskytne výzkum o důvodu turistických návštěv, nám naznačí, co je největší atraktivitou Slaného, a na co se v návrhu prohlídkových tras zaměřit.

Ze 151 respondentů navštívilo město Slaný 29 % kvůli památkám, 27 % z jiných důvodů, 26 % kvůli kultuře a 18 % kvůli přírodnímu dědictví.

(Zdroj: Vlastní)

Tento graf ukazuje, že nejrozšířenějším důvodem návštěvy Slaného jsou dle respondentů památky. Proto jsou návrhy prohlídkových tras zaměřené jak na historické, tak i technické objekty.

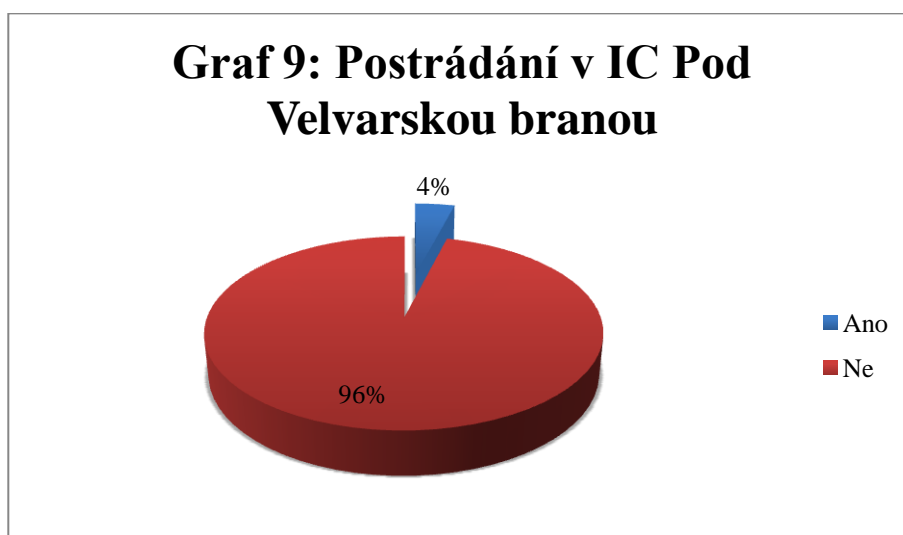
3.4 Návštěvnost, spokojenost a využití služeb IC Pod Velvarskou branou

Tato analýza nám napomůže zjistit, jaké je povědomí o infocentru ve městě a o využití jeho služeb (průvodcovská činnost). Zjišťováno bylo i to, zda návštěvník něco v IC postrádá a zda je s IC spokojen.

Infocentrum Pod Velvarskou branou navštívilo celkem 72 % ze všech 151 respondentů. Z těch dále pouze 4 % respondentů postrádalo v IC nějaké další informace.

(Zdroj: Vlastní)

(Zdroj: Vlastní)

Z dotazníkového šetření dále vyplynulo, že pouze 12 % respondentů využilo průvodcovské služby poskytované Infocentrem Pod Velvarkou branou.

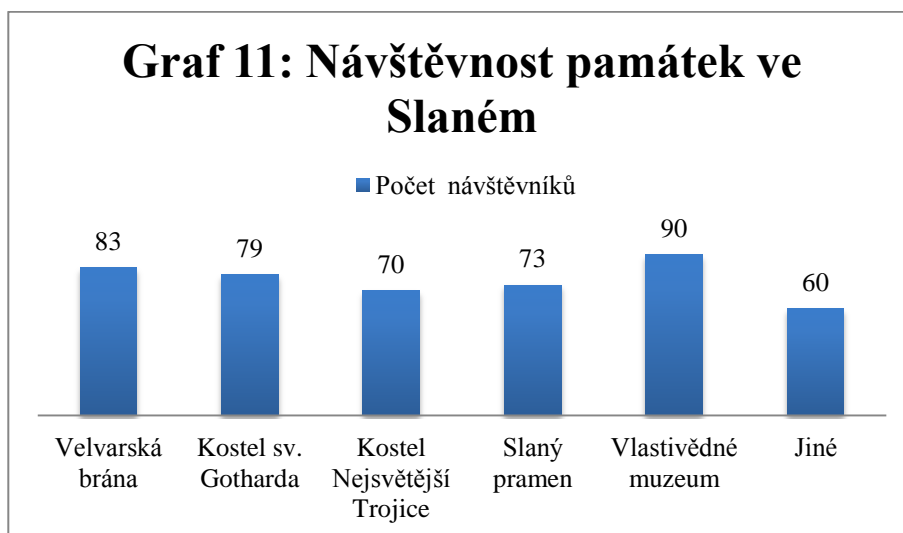

(Zdroj: Vlastní)

Analýza návštěvnosti, spokojenosti a využití Infocentra Pod Velvarkou branou poukázala na to, že návštěvníci jsou s informacemi velice spokojeni, ale přesto nevyužívají průvodcovskou činnost, kterou IC nabízí. Proto bude IC s jeho sbírkou slánek zakomponováno do návrhu produktu, aby bylo zvýšeno povědomí i o jeho nabízených službách.

3.5 Nejnavštěvovanější památky Slaného a spokojenost s nimi

Zjištěné informace ukáží, které památky jsou respondenty nejnavštěvovanější a zda dotazovaným vadí, že nemohou nahlédnout do památek.

(Zdroj: Vlastní)

Dotazníkové šetření ukázalo, že 40 % ze 151 respondentů postrádalo nahlédnutí do památek.

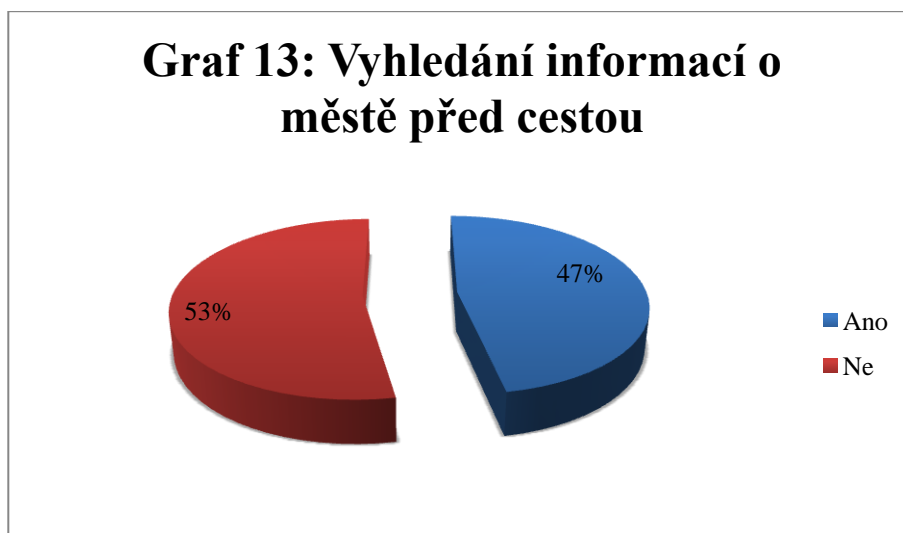
(Zdroj: Vlastní)

Z těchto grafů vyplývá, že nejnavštěvovanější jsou historické památky, na které je proto zaměřen první návrh prohlídkové trasy. Informace o tom, že 60 % návštěvníků nepostrádalo možnost nahlédnutí do památek, naznačuje to, že není zapotřebí řešit přístup do uzavřených objektů a detailně se zabývat v rámci produktů jejich interiérem.

3.6 Spokojenost a připravenost návštěvníka

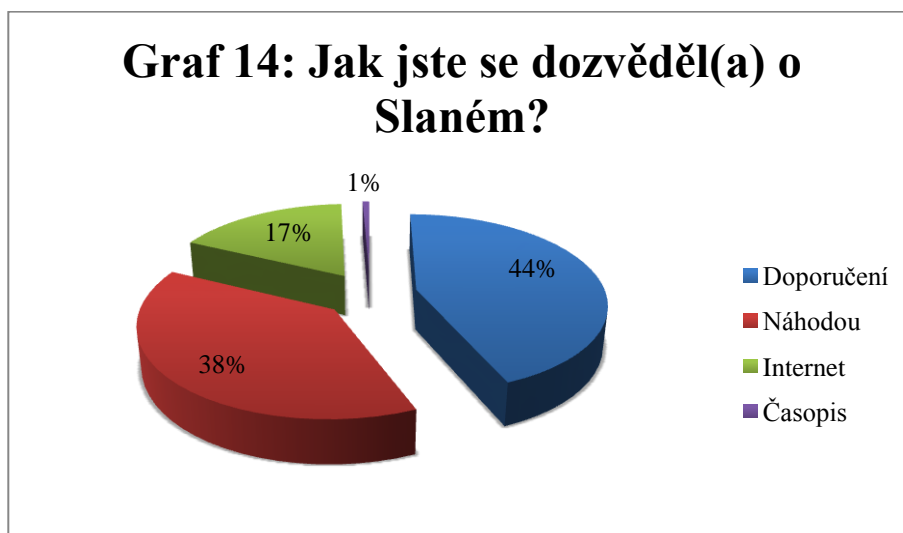
Tato analytická část zkoumá, jak se návštěvník dozvěděl o Slaném, zda si dopředu zjistil informace o městě nebo zda si myslí, že reklama je shodná s atraktivitou.

Ze všech 151 respondentů si 47 % vyhledalo informace před návštěvou města Slaný.

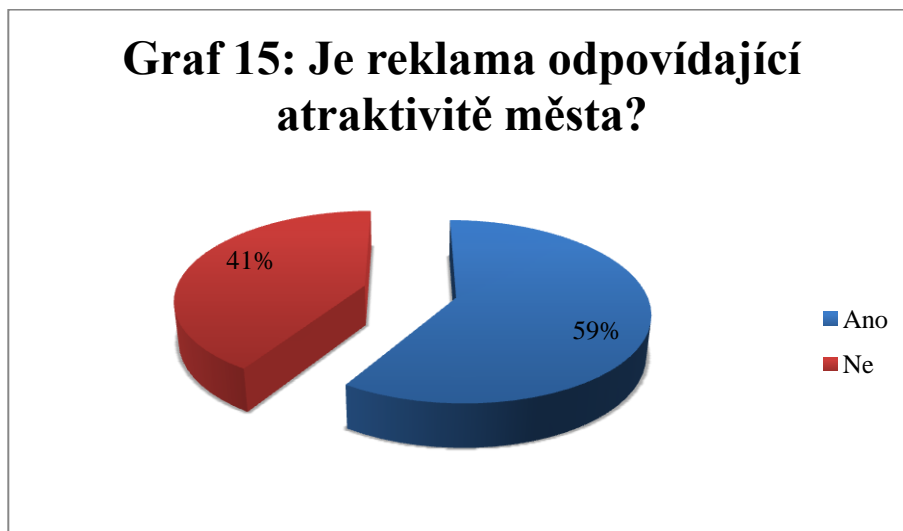
(Zdroj: Vlastní)

Dále ze šetření vyplynulo, že 44 % respondentů bylo Slaný doporučeno jinou osobou. Náhodou se o Slaném dozvědělo 38 % respondentů a 17 % ze všech respondentů se o něm dozvědělo z internetu. Jedno procento respondentů se dozvědělo z časopisu.

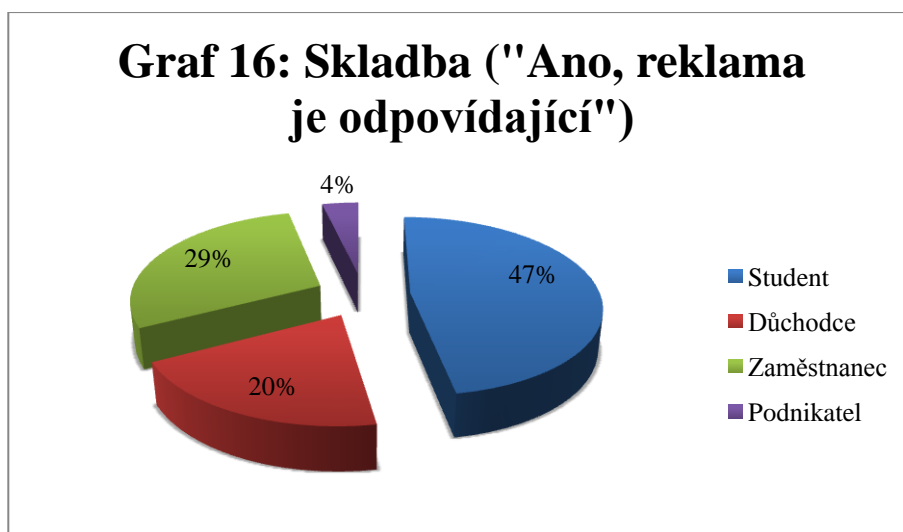

(Zdroj: Vlastní)

Dotazníkové šetření ukázalo, že 59 % respondentů souhlasilo s tím, že reklama, kterou město má, odpovídá jeho atraktivitě. Z 59 % respondentů byl dále 47 % studentů, 29 % zaměstnanců, 20 % důchodců a 4 % podnikatelů.

(Zdroj: Vlastní)

(Zdroj: Vlastní)

Z analýzy vyplývá, že 59 % návštěvníků (z toho 47 % studentů do 25 let) si myslí, že reklama města je shodná s jeho atraktivitou. Dále z ní vyplývá, že Slaný byl z větší části doporučen jinou osobou. V neposlední řadě poukazují informace na to, že více než polovina návštěvníků si informace o Slaném dopředu nehledá, tudíž je potřeba klást v návrzích důraz na základní, ale i zásadní, informace, a snažit se zaujmout všechny návštěvníky. Tito návštěvníci mohou dále Slaný a jeho prohlídkové trasy doporučit a tím podpořit jeho reklamu.

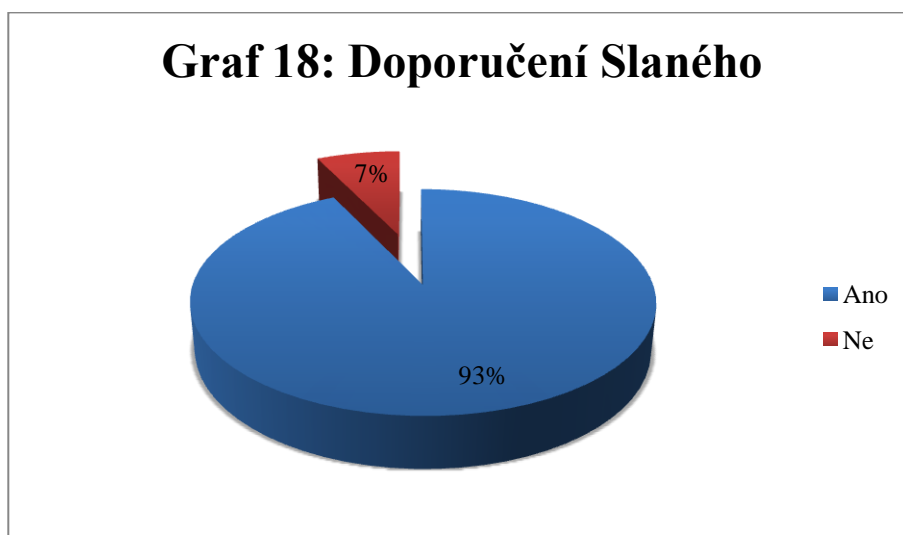
3.7 Opakování a doporučení města Slaný

Tato část zkoumá, zda by návštěvník Slaného svou cestu zopakoval a zda by město, jako turisticky zajímavou destinaci, dále doporučil.

Ze 151 respondentů by 85 % z nich Slaný opět navštívilo a 93 % Slaný dále doporučilo.

(Zdroj: Vlastní)

(Zdroj: Vlastní)

Z prvního grafu vyplývá, že 85 % návštěvníků by se do Slaného v budoucnu vrátilo, proto je důležité přitáhnout turisty dalšími zajímavostmi ve Slaném. To, že atraktivitu města Slaný návštěvníci ocenili, znázorňuje druhý graf, ve kterém je vyznačeno, že 93% návštěvníků by Slaný dále doporučilo.

3.8 Závěr a zhodnocení

Díky analýze dotazníkového šetření byly zjištěny informace, které napomůžou sestavení návrhů prohlídkových tras. Tyto informace ovlivnily jejich délku, zaměření a také například to, zda je potřeba vyřešit problém uzavřených památek a zajistit si jejich otevření.

Z analýzy dotazníkového šetření vyplývá, že Slaný navštěvují z větší části studenti a také lidé z nejbližšího okolí. Největší atraktivitou města jsou na základě mého výzkumu hlavně jeho historické architektonické památky, kterým je věnován první návrh prohlídkové trasy.

Výsledky dotazníkového šetření ukazují, že velkou převahu návštěvnosti má jednak Vlastivědné muzeum ve Slaném, tak jediná dochovaná brána z původního slánského opevnění Velvarská. Důvodem může být to, že tyto dvě památky jsou návštěvníkům zpřístupněny kdykoli, bez ohledu na roční období.

Dále je ze šetření zřejmé, že si návštěvníci informace o této destinaci předávají mezi sebou, jelikož největší podíl respondentů tvoří ta část, které bylo město Slaný doporučeno. Ukázáno je zde také, že i internet je důležitým zdrojem informací pro potenciální návštěvníky.

Slaný se jeví návštěvníkům, dle zjištěných informací, jako velice zajímavé místo a předpokládají svou opětovnou návštěvu, stejně tak město dále doporučí svým známým a přátelům ve svém okolí.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že důležitým pojítkem mezi návštěvníkem a městem je místní Infocentrum Pod Velvarskou branou, které navštívilo 72 % dotazovaných. A jejich reakce na služby, poskytnuté informace a vybavenost infocentra, byly kladné. Pouze 4 % respondentů nebyla plně spokojena.

Přesto, že celkové vyhodnocení dotazníkového šetření ukazuje kladné výsledky, má město Slaný, vzhledem k jeho potenciálu, stále co zlepšovat a zdokonalovat.

4 NÁVRHY PROHLÍDKOVÝCH TRAS VE MĚSTĚ SLANÝ

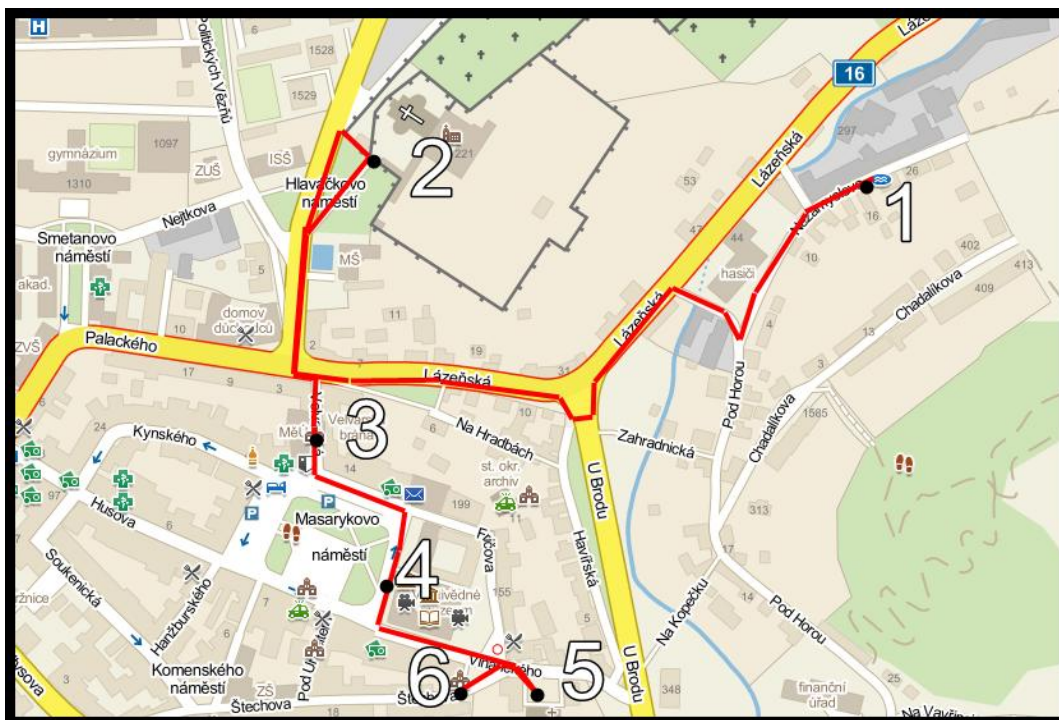
Ve čtvrté kapitole jsou vytvořeny dva návrhy prohlídkových tras města Slaný. První návrh vychází ze zjištěných informací a dat z předešlých kapitol a je zaměřen na oblíbené historické památky města. Druhý je jakousi novinkou, která ve městě nemá obdoby a je zaměřen na technické památky ve Slaném.

4.1 Návrh prohlídkové trasy – Historické památky

Z předešlých kapitol je zřejmé, že město Slaný se rozvíjelo nejvíce v období nadvlády smečenského rodu Martiniců a clam-Martiniců. Díky tomu se může návštěvník těšit z velkého množství kulturních památek ve Slaném.

Navržená trasa měří **1,5** kilometru a není nijak fyzicky a časově náročná. Terén je s minimálním převýšením, tudíž se jí může účastnit kdokoliv. Odhadovaný čas prohlídkové trasy je **1,5** hodiny. Návrh počítá s průvodcem a dále byl do návrhu začleněn i vstup do **Vlastivědného muzea ve Slaném** (25,- Kč).

Obrázek 1: Mapa prvního návrhů prohlídkové trasy

(Zdroj: <http://www.mapy.cz/> s vlastními úpravami)

Navržená trasa začíná v Nezamyslově ulici, kde se nachází „**Slánský pramen**“. Poté se účastníci vydají směrem na Hlaváčkovo náměstí, kde je **kostel Nejsvětější Trojice**, odkud půjdou účastníci do Velvarské ulice, kde se zastaví u **Velvarské brány**. Na Velvarskou ulici se napojuje Masarykovo náměstí. Na něm účastníky čeká návštěva **vlastivědného muzea** (bývalá piaristická kolej), odkud se vydají do Vinařického ulice ke **kostelu Sv. Gotharda**. Posledním bodem navržené trasy je **Pivovar Antoš**, který se nachází ve Štechově ulici, která se napojuje na Vinařickou.

Navržená trasa je dále doplněna o komentář, který byl sestaven za účelem informování účastníků o do trasy začleněných objektech. Popis může být také využit průvodcem, jako podkladový materiál.

4.1.1 Slaný pramen

Tento pramen (viz. příloha E) je s městem Slaný spojován pověstí o jeho objevení knížetem Nezamyslem, kterou napsal Václav Hájek z Libočan.

Podle pověsti Holot, přítel knížete Nezamysla, a jeho družina lovila v místních lesích. Po dlouhém lovu byli všichni velice žízniví, a proto se vydali hledat nějaký pramen. Když uviděli velký kopec, jeden z družiny navrhl, aby se vydali pod něj, že tam určitě nějaký pramen vody bude. Po uvážení bylo rozhodnuto, že se tam vydají. Když dorazili na místo, opravdu našli pramen, avšak poté, co ho ochutnali, zjistili, že má voda slanou chuť, a to velice silnou. Členové družiny byli přesto šťastní, jelikož slaná voda byla vzácnost.

Druhý den Holot vše sdělil knížeti Nezamyslovi a ten vyslal své sluhy do těchto míst, aby vodu z pramene přinesli. Poté, co sám kníže zjistil, že je voda opravdu slaná, nechali vodu odpařit, aby zůstala jen sůl. To bylo důvodem, proč kníže Nezamysl pověřil Holota, aby shromáždil lidi, kteří se kolem pramene usadili a vytvořili osadu, aby zde začali vařit z vody sůl. Nález tohoto slaného pramene dal jméno jak kopci, pod kterým se nacházel (Slánská hora), tak posléze i městu, které vyrostlo z osady solivarů (Slaný).

Na upomínku této události se dodnes nachází v Nezamyslově ulici „Slaný pramen“, který však už nenese stopy soli.

4.1.2 Kostel Nejsvětější Trojice

Počátek stavby tohoto kostela (viz. příloha F) se pojí s rokem 1581. Kostel byl stavěn „na místě dosavadního popraviště v poloze zvané Golgota“¹¹ a roku 1602 byl plně dokončen. V dalších letech byl kostel předán katolíkům a roku 1623 ho měli ve správě smečenští Martinicové. Do roku 1655, kdy Bernard Ignác z Martinic povolal do Slaného františkány, kteří se o něj měli postarat, byl kostel uzavřen v pobouraném stavu. V roce 1656 byla do kostela vestavěna loreta, po dalších 2 letech ke kostelu nechal vystavět klášter a po dalších 5 letech (tedy v roce 1663) byl kostel vysvěcen.

Ránou pro kostel a klášter byl požár v roce 1665, kdy klášter vyhořel, a byla poškozena loreta. Bernard Ignác z Martinic však ještě téhož roku nechal vše opravit.

Hlavní loď kostela je dlouhá 20 metrů, 17 metrů vysoká a na obou bocích je zakončena polokruhem. Na severní straně, vynikají znaky Martiniců (Dietrichšteinský a Bukovský), uprostřed kostela zase loreta, kterou nechal vystavět Bernard Ignác z Martinic na počest Panny Marie roku 1656. Loreta je 10,5 metru dlouhá, 5,3 metru široká a 8 metrů vysoká. Její stěny jsou pomalovány různými událostmi ze života Panny Marie.

Dominantou kostela je hlavní barokní oltář, který má na obou stranách letící anděly, kteří ukazují na obraz Emanuela Dítěte. Je to obraz Nejsvětější Trojice z roku 1896. V zadní části jsou pak oltáře Sv. Františka Serafinského a sv. Antonína Paduanského. Oba oltáře zdobí obrazy Jana Jiřího Heinsche, které zachycují oba světce v řeholním rouše. V neposlední řadě je zde také v severním rameni chrámu oltář sv. Kříže, jež je zdoben obrazem ukřižovaného Krista při zatmění slunce.

4.1.3 Velvarská brána

Velvarská brána (viz. příloha G) je poslední dochovanou branou, která „přežila“ období mezi lety 1822–1850, kdy byla kolem Slaného stavěna komunikace, kvůli které bylo zbouráno opevnění města i s ostatními branami.

¹¹ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. 1. vyd. Praha: Libri, 2004, s. 661. ISBN 8072770403.

Tato brána měří 38 metrů a je zakončena makovicí s kohoutem, který měl znázornit bělost a ostražitost. Uvnitř brány se nachází expozice zaměřená na fortifikaci Slaného.

Stavba brány započala roku 1460 a dokončena byla rok poté. Ze začátku byla brána tvořena samotnou branou, předbrání a padacím mostem. To bylo ale časem zrušeno a zůstala jen samotná brána. Roku 1551 byla při požáru Velvarská brána poškozena. Došlo ke shoření její střechy a i k celkovému poškození. Oprava byla vykonána po 3 letech, ale roku 1599 došlo k dalšímu požáru. Naštěstí už ne v takovém rozsahu. Celá brána je vystavěna v gotickém slohu.

Jak bylo zmíněno již dříve, brána je 38 metrů vysoká, její průjezd je 8 metrů dlouhý, 4, 7 m široký a 2, 8 m vysoký. Na pravé straně jsou vystavěny schody, které vedou ke vstupu do brány. Jižní strana brány je vyzdobena znakem orlice a lva a nad oknem se nachází úlomek letopočtu (MCCCCLXI), nad ním se nachází zvon, který se rozezněl vždy při poplachu nebo při popravách. Severní strana je zdobena více. Je zde pod římsou v oblouku vytesán městský znak, nad římsou pak dva velké znaky a 6 malých. Původně tam ale byly tři velké znaky, poslední se však nedochoval. V prvním velkém znaku je vyobrazen znak Slaného a ve druhém znak Vrchlabských. Malé znaky pod velkými znázorňují řemesla a cechy města.

4.1.4 Vlastivědné muzeum (bývala Piaristická kolej)

V současné době se v budově bývalé piaristické koleje (viz. příloha H) nachází od roku 1885 vlastivědné muzeum, Knihovna Václava Štecha a městské kino. V letech 2001–2011 se v budově nacházelo i Infocentrum Slaný, které se v říjnu 2011 odpojilo a přestěhovalo.

Piaristická kolej byla stavěna od roku 1658 do roku 1666 k účelu výuky mládeže. Vystavět ji nechal Bernard Ignác z Martinic a hlavními předměty výuky bylo čtení, psaní nebo například katechismus a počítání. Výuku zajišťovalo minimálně 12 kněží řádu piaristů, kteří do Slaného dorazili na pozvání Bernada Ignáce roku 1667. V roce 1765 byla kolej plně naplněna, a to 176 žáky.

Změna proběhla v roce 1777, kdy bylo zrušeno gymnázium a místo něj zde vznikla německá škola. Tento stav přetrval až do roku 1795, kdy vypukl požár a shořela

střecha budovy. Dalších 12 let si objektu nikdo nevšímal, teprve roku 1807 byla budova opravena a rozšířena o kapli.

V kapli Zasnoubení P. Marie můžeme vidět hlavní oltář, který tvoří točené sloupy, bohatá římsa a pozlacené sochy. Za ním se nachází sakristie, kde se odkládaly bohoslužebné předměty. Hlavní oltář je doplněn obrazem Panny Marie od mistra Caroliniho, který byl namalován roku 1727. Levý oltář je zdoben dalším obrazem, tentokrát sv. Josefa Kalasanského. Dále se v kapli nacházejí barokně zdobené varhany.

Zásluhou Václava Štecha bylo v roce 1885 v budově bývalé piaristické koleje založeno vlastivědné muzeum. Jeho expozice je zaměřena hlavně na vývoj města, život na Slánsku a na jeho zakladatele vůbec. Ostatní sezónní výstavy jsou zaměřené jak na výtvarné umění nebo na určitá stanovená témata. Bohatý sbírkový materiál lze vidět na výstavách s regionální tematikou.

4.1.5 Kostel sv. Gotharda

Děkanský kostel sv. Gotharda (viz. příloha CH) byl vystavěn roku 1137 knížetem Mladotou. V této době byl však ještě označován jako bazilika a nebyl součástí hrazeného města a stál vně, až o mnoho let později se stal součástí hradeb. V pozdější době (13. století) byl přestavěn do nynější podoby gotického kostela. V 17. století byl kostel sv. Gotharda nově omítnut. Léta 1874 a 1890 byla pro kostel významná, jelikož jej Rudolf Štech nechal rozsáhle obnovit a byly také objeveny fresky na klenbě v presbytářním mezižebří. V období 1. světové války přišel kostel o zvony, které byly využity na válečný průmysl.

Kostel sv. Gotharda sestává z presbytáře, basilikálního trojlodí a věže v levém rohu průčelí. Klenba kněžiště je tvořena dvěma paprskovitými hvězdicovými poli, které jsou dále děleny na kosodélníky a trojúhelníky. Mezi hlavní a poboční lodí se nachází šest pilířů. Zajímavostí hlavní lodi je její rozšiřování v západní části. Dveře, kterými se vchází přímo do středu kostela, jsou zdobené řezbou okenních kružeb pozdní gotiky.

Hlavní oltář se nachází na kamenném obětním stole. Střed barokního oltáře tvoří obraz sv. Gotharda, který klečí na oblacích, jež andělé vznášejí k nebi.

Opodál se nacházejí sochy sv. Václava, Petra, Pavla a Jana Nepomuckého. Dále je zde dalších 7 oltářů a to oltář Panny Marie, v jehož středu se nachází socha Panny Marie s děťátkem v ruce ve skoro životní velikosti, dále socha sv. Anny, sv. Jana Nepomuckého, sv. Václava, Barbory, Máří Magdalény a sv. Floriána. Freska, která byla objevena v roce 1890 při opravách a znázorňuje orlici a anděla, žehnající poprsí Krista s kalichem, dva anděly, 4 sedící postavy svatých evangelistů a dva znaky s nápisem (Jan Kozojed a Václav z Kounic). Další zajímavostí je zvláště tvořená i zdobená cínová renesanční křtitelnice z roku 1511, která stojí „na třech zoomorfních nohách s hlavami vousatých starců s čapkou, snad starozákonních proroků“¹² a ve východní části kostela se na stropě vyjímá plastická tvář Krista.

4.1.6 Pivovar Antoš

Pivovar Antoš (viz. příloha I) byl otevřen v roce 2010 a navazuje na tradici z 16. století. Jméno „Antoš“ bylo zvoleno podle rodiny, která byla významný pro město a v domě bydlela. Ondřej Antoš v roce 1536 koupil pivovar a započal s vařením piva. Ve stejných kolejích pokračoval i Václav Antoš. Pivovarství ve Slaném zaniklo až když Jaroslav Bořita z Martinic v roce 1629 odebral městu vářečná práva. Předtím však vlastnil pivovar ještě Václav Hádek, který pak přejmenoval dům na Kozákovský pivovar.

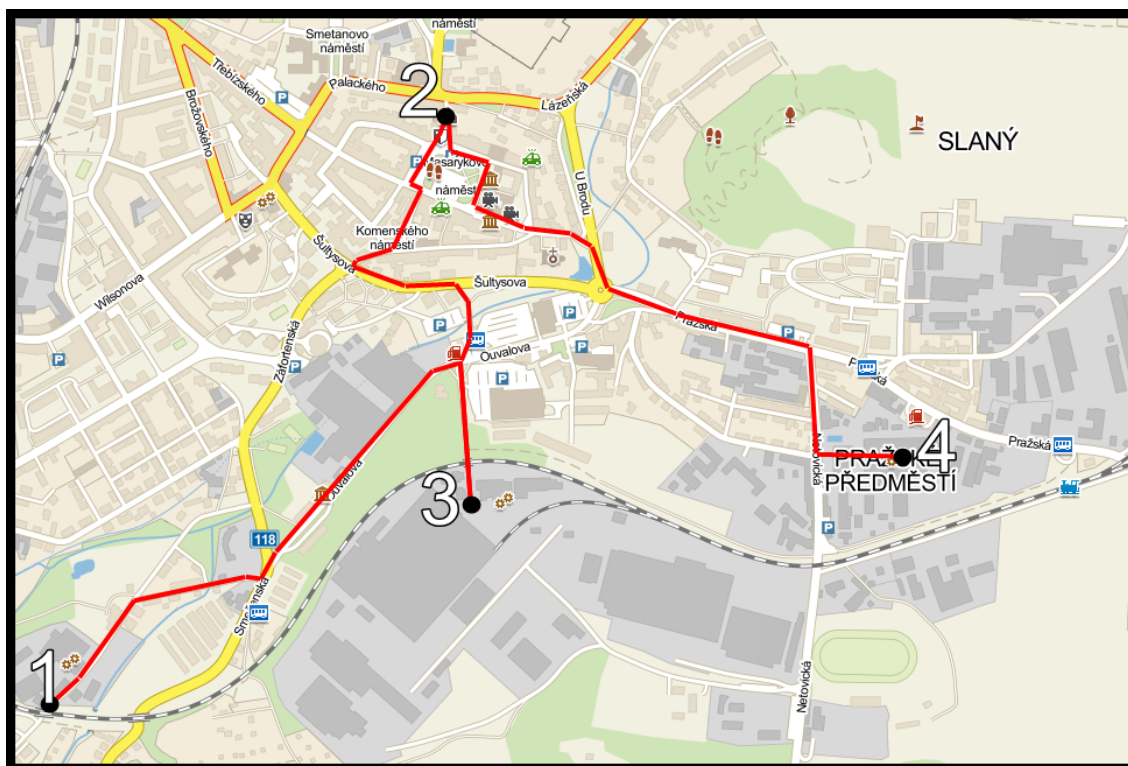
¹² CHOTĚBOR, Petr, Vladimír PŘIBYL a Jan SOMMER. *Sv. Gothard ve Slaném v proměnách věků: 1137-2007*. Slaný: Královské město Slaný, 2007, s. 41. ISBN 978-80-254-0965-7.

4.2 Návrh prohlídkové trasy – Technické památky

Z kapitol, které se zabývaly historií Slaného, jsme zjistili, že ve městě bylo mnoho podniků, avšak jen některé z nich se dochovaly do současnosti. Mezi ně řadíme právě **přádelnu bavlny – Benar, ČKD – Bolzano** a **Baterie Slaný**. K těmto podnikům se vztahuje velice zajímavý vývoj. Přádelna je součástí navržené trasy.

Tato trasa už je fyzicky i časově náročnější. Je dlouhá **3** kilometry a terén není vždy zcela upravený. Odhadovaný čas pro pěší turistiku je **3** hodiny. Při využití autobusu popřípadě jiného dopravního prostředku, je čas odhadován na 1,5 hodiny. V balíčku služeb je pouze průvodce po technických památkách.

Obrázek 2: Mapa druhého návrhu prohlídkových tras

(Zdroj: <http://www.mapy.cz/> s vlastními úpravami)

Tato trasa je zahájena v ulici K. H. Borovského, kde se nachází **přádelna bavlny (Benar)**. Poté se ulicí U přádelny a Ouvalovou účastníci dostanou k **ČKD – Bolzano**. Odtud se vydají přes autobusové nádraží Šultysovou, Fortenskou a Masnokrámskou ulicí na Masarykovo náměstí, přes které dojdou do ulice Velvarská, kde sídlí **Infocentrum Pod Velvarskou branou**. Dalším bodem trasy je **Bateria**, ke

kteře se účastníci dostanou opět přes Masarykovo náměstí a poté Vinařického a Pražskou ulicí.

Navržená trasa je dále doplněna o komentář, který byl sestaven za účelem informování účastníků o do trasy začleněných objektech. Popis může být také využit průvodcem, jako podkladový materiál.

4.2.1 Přádělna bavlny – Benar

Čtyřpatrová budova (viz. příloha J) v ulici K. H. Borovského byla vystavěna v roce 1903 Honoré de Liserem, když jeho první přádelna v Ouvalově ulici ve Slaném dne 19. 12. 1900 vyhořela. Původní budova přádelny byla zřejmě nejvyšší stavbou svého typu v Rakousku-Uhersku jak uvádějí dobové prameny.

Do vlastnictví firmy Ferdinand Příbyl a synové se přádelna dostala po smrti Honoré de Lisera roku 1914, kdy jim ji prodal jeho syn před svým odjezdem do Německa. Avšak již v roce 1932 byla její výroba pozastavena. Naopak roku 1936 přes určité omezení již vypadala výroba velice nadějně.

I po smrti Ferdinanda Příbyla byla továrna dále v provozu i pod stejným jménem. Provoz pokračoval až do znárodnění továrny, kdy byla přádelna spojena se sítí přádelen Benar n. p. a začala nosit stejné jméno. Po roce 1989 přešlo vlastnictví zpět na Příbylovu rodinu.

Nyní sídlí v této továrně turecká firma VACCO s.r.o.

4.2.2 ČKD – Bolzano

Vznik továrny Bolzano (viz. příloha K) se připisuje roku 1872, kdy ji nechal vystavit Bohdan šlechtic Bolzano s firmou Tadesco a spol. Tato továrna se orientovala zejména na strojírenství a slévání železa. V následujících letech se továrna díky cukrovarům a vývozu do Ruska rychle rozrostla. Roku 1884, po smrti Bohdana, se majitelem továrny stal Ing. Max Hirsch. Na konci 19. století vyvážela firma své produkty i do Německa, Itálie a do Balkánských států.

Poté, co Hirsch spáchal sebevraždu (1898), byla továrna prodána firmě Breitfeld, Daněk a spol. a pokračovala v zaběhlé výrobě. V pozdější době se továrna specializovala na hornictví, přesněji na výrobu zařízení pro toto odvětví. V této době již

nesla firma jiné jméno, a to Daňkovka. V těchto letech se výroba nesoustředila jen na zakázky ze Slánska, Kladenska a ostatních koutů České republiky, ale i na zakázky z Polska, Bosny atd.

Roku 1907 byla továrna rozšířena a v roce 1910 se začala výroba zaměřovat i na další odvětví, a to hlavně na výrobu lokomotiv (1. lokomotiva byla zhotovena v roce 1912). Za 1. světové války se její výroba přeorientovala na zbrojní materiál.

„Dne 1. ledna 1928 došlo ke sloučení slánské Daňkovky s Českomoravskou – Kolben a. s. Praha v Českomoravskou – Kolben – Daněk (ČKD).“¹³ Stejně tak jako za 1. světové války tak i za 2. světové války se zaměřovala továrna na vojenskou výrobu.

V současnosti je jedna část továrny rozprodaná a druhá je „rozparcelována na drobné společnosti holdingu ČKD Slaný“¹⁴

4.2.3 Sběrka slánek – Infocentrum Pod Velvarskou branou

Dalším zastavením na navržené trase je sbírka slánek v Infocentru Pod Velvarskou branou. Toto zastavení je výjimečné a jedinečné tím, že ke sbírce slánek v Infocentru Pod Velvarskou branou neexistují žádné dostupné materiály. Proto byl pro účely této zastávky na navržené trase uskutečněn řízený rozhovor o 10 otázkách (viz. příloha L) s vedoucí IC Zojou Kučerovou. Na základě odpovědí k nim byly sestaveny informace níže, které byly opět využity jako informační materiál pro účastníky, ale je možné ho využít i jako podklad pro průvodce v informačním centru.

Sběrka slánek byla v Infocentru Slaný založena 1. dubna 2011 a její zakladatelkou byla vedoucí Infocentra Pod Velvarskou branou, paní Zoja Kučerová. Tento nápad byl spojen i s legendou o založení města, ve které je jeho jméno odvozeno od Slaného pramene, který vyvěral pod Slánskou horou.

Ve sbírce bylo ke dni 7. března 2013 necelých 1500 slánek ze všech možných materiálů, jako jsou sklo, plast, dřevo, keramika, kov nebo porcelán. Dále ji tvoří

¹³ KUCHYŇKA, Zdeněk a Libor DOBNER. *Historie a současnost podnikání na Kladensku a Slánsku*. 1. vyd. Žehušice: Městské knihy, 2005, s. 143. *Historie a současnost podnikání v regionech ČR*. ISBN 80-866-99-25-0.

¹⁴ DVOŘÁKOVÁ, Eva, ŠEBERGER, Tomáš a kol. *Industriální cesty českým středozápadem*. 1. vyd. Praha: ASCO, 2005, 86 s. ISBN 80-85377-96-9.

unikátní exponáty, jako největší funkční slánka na světě (viz. příloha M), která je 120 cm vysoká, vejde se do ní až 40 kg soli a darovala ji Infocentru Pod Velvarskou branou Společnost patriotů Slaného. Součástí expozice je i slánka od světoznámého architekta a designéra Bořka Šípka, která byla v limitované sérii (300 kusů) vyrobena pro reprezentaci města i na prodej. Dalšími zajímavými kousky jsou ručně vyrobené nádoby na sůl od domorodců z Keni nebo slánka s pepřenkou ze slonoviny.

Každé darované slánce, ať už osobně nebo prostřednictvím pošty, je uděleno evidenční číslo, pod kterým je se jménem a adresou dárce zařazena do databáze, poté je nafocena a následně vystavena. Každý, kdo slánku do Infocentra Pod Velvarskou branou přinese, obdrží pamětní list (viz. příloha N), který nakreslil pan Zdeněk Hofman. Celou sbírku je možné si prohlédnout nejen v prostorách Infocentra Pod Velvarskou branou Slaný, ale i na jeho internetových stránkách <http://www.infoslany.cz/> v sekci sbírka slánek.

4.2.4 Bateria

Dne 1. září 1919 byla Jaroslavem Janem Pálou a spol. založena, v budově bývalého cukrovaru, továrna na elektrické články a baterie. Postupem času docházelo k jejímu velkému rozvoji, což ale omezoval prostor, ve kterém se továrna nacházela. Proto se Pála rozhodl roku 1925 vystavět továrnu novou na rohu Netovické a Flaškářské ulice.

Poté, co se v roce 1920 změnil název firmy na „Pála a spol., akciová společnost na elektrické články a baterie se sídlem ve Slaném“, bylo její jméno znovu upraveno v roce 1930, a to na „Pála akc. spol., továrna na elektrické články a baterie“.

V roce 1932 chtěla firma rozšířit zaměření své výroby i na radiopřijímače, a proto zažádala tohoto roku o licenci. V roce 1933 (květen) již firma radiopřijímače vyráběla. Další rozšíření výroby proběhlo v roce 1935, kdy začal Pála vyrábět např. čisticí prostředky nebo lepidlo.

K poslední změně jména firmy na Bateria došlo 7. 5. 1946, kdy byla firma Palaba spojena s Elektrotechnickou továrnou Schmidt a spol. a v roce 1947 byl Pála odsouzen na doživotí za nepřímou vinu na vyhlazení Lidic. I přesto Bateria (viz. příloha O) pokračovala v činnosti a „po roce 1948 se Bateria stala významným evropským

*producentem baterií a dalších speciálních zdrojů proudu*¹⁵. V 90. letech 20. století se vrátila ke svému původnímu názvu Palaba a od roku 1997 podniká tato firma v jiné oblasti.

Významnou roli hrál tento podnik i na sportovním poli. Významně podporoval plochodrážní sport ve Slaném, který dosahoval nemalých úspěchů a plochodrážní stadion byl první v republice, kde se jel 26. 5 1954 závod při umělém osvětlení.

¹⁵ Bateria. *Historie společnosti* [online]. 2005 [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: <http://www.bateria.cz/stranky3/o-spolecnosti/profil--historie/historie-spolecnosti.htm>

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo vytvořit návrhy dvou produktů cestovního ruchu – prohlídkových tras ve městě Slaný. Tyto trasy byly navrženy s využitím zpracované problematiky cestovního ruchu zaměřené na jeho služby, které se pojí k práci, jako například ubytovací, stravovací, informační, kulturní a hlavně průvodcovské služby společně s Asociací průvodců České republiky. Dále bylo pro účely navržených produktů nezbytné charakterizovat město Slaný, ať už z hlediska historie, jeho atraktivity, či turistické vybavenosti. Dále byl v práci analyzován cestovní ruch ve městě Slaný a na jeho základě byly navrženy dvě prohlídkové trasy, každá pro jiný typ účastníka trasy. Pro sestavení produktů byly využity informace získané z dotazníkového šetření a z řízeného rozhovoru. Informace z řízeného rozhovoru byly využity pro sestavení jedinečného informačního materiálu o expozici slánek, který nebyl doposud dostupný.

Analýzou dostupných materiálů o městě a jeho okolí bylo zjištěno, že je Slaný malé město, ale jeho historie je velice zajímavá. Hlavně ta totiž tvoří jeho atraktivitu. Turistickou vybaveností by se mohlo město řadit i mezi větší, a to ať už například z hlediska stravovacích zařízení a různých městských akcí, ale i díky vybavenosti Infocentra Pod Velvarskou branou různými letáky nejen o městě, ale i o jeho blízkém okolí. Mezi jeho nejvýznamnější přírodní atraktivity patří Slánská hora, ale také se zde nachází lesopark háje. Největší kulturní akcí, která se zde pořádá, jsou městské slavnosti. Ty probíhají zpravidla jeden víkend během května.

Turistická vybavenost z hlediska ubytování je horší. Nachází se zde jeden 4**** hotel (Hejtmanský dvůr), jeden penzion (penzion Union) a dále několik ubytoven. Z hlediska stravování je Slaný naopak vybavený dobře. Nachází se zde mnoho restaurací, avšak nejoblíbenější jsou ve městě pivovar Antoš a pizzerie Hemerkův statek. Informace může návštěvník získat v městském Infocentru Pod Velvarskou branou, které je velice zásobeno různými letáky a prospekty, suvenýry a regionálními produkty. Z osobní návštěvy Infocentra, odpovědí respondentů v dotazníkovém šetření i z řízeného rozhovoru bylo zjištěno, že IC Pod Velvarskou branou vykonává svoji činnost velmi kvalitně.

Slaný se v průběhu let mnohokrát změnil. Pozemky, které k němu patřily, byly v historii několikrát rozděleny mezi ostatní panství a opět vloženy pod jeho správu. Město bylo často utlačováno a lidé zde často trpěli. Doba nejstarší je spojena, spíše než na nálezy a pozůstatky, na pověst o založení města. Mnohem významnější bylo období založení města, tzn. konec 13. století a začátek 14. století, kdy byl Slaný povýšen na královské město. V těchto dobách vzniknul kostel sv. Gotharda a vůbec městské opevnění. Vláda Jagellonců byla pro Slaný přínos hlavně proto, že byl vystavěn kostel Nejsvětější Trojice. 17. století se vyznačovalo sice náboženským útlakem, ale také kulturním rozmachem, což znamenalo výstavbu piaristické koleje, která zažila v pozdější době (18. století) svůj největší rozmach, a přestavění pobouraného kostelu Nejsvětější Trojice. Doba 19. a 20. století byla pro město obdobím průmyslového rozmachu, jeho využití vojenským průmyslem a různé obměny slánských podniků.

Mezi další část práce patřilo dotazníkové šetření, které se zaměřilo na jeho atraktivitu, rozdělení návštěvníků do různých skupin nebo například na spokojenost turistů s Infocentrem Pod Velvarskou branou. Dále mělo toto šetření formou dotazníků zmapovat nejnavštěvovanější památky města a vymezit hlavní důvody návštěv turistů. V neposlední řadě bylo také zjišťováno, jak se turisté o městu dozvěděli a zda jej budou dále doporučovat, jako atraktivní destinaci cestovního ruchu.

Prohlídkové trasy, které byly v této práci navrženy, mohou městu zajistit zvýšení povědomí o něm samém zejména proto, že tyto dva návrhy prohlídkových tras mají zcela odlišné zaměření. V prvním z návrhů jsou zahrnuty nejvýznamnější architektonické památky města, jako například kostel Nejsvětější Trojice, kostel sv. Gotharda nebo Velvarská brána. Součástí tohoto návrhu je i pověst o založení města, která úzce souvisí s jeho jménem. Druhý návrh prohlídkové trasy je zaměřen na technické památky, které měly určitý historický vývoj zejména v 19. století. Do tohoto návrhu byla zařazena i sbírka slánek v Infocentru Pod Velvarskou branou, která je, podle dostupných informací, jedinečná a obsahuje největší funkční slánku na světě. Trasy byly navrženy s ohledem na různou fyzickou a časovou náročnost potenciálních účastníků.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

- CHOTĚBOR, Petr, Vladimír PŘIBYL a Jan SOMMER. *Sv. Gothard ve Slaném v proměnách věků: 1137-2007*. Slaný: Královské město Slaný, 2007, 51 s., viii s. barev. obr. příl. ISBN 978-802-5409-657.
- ORIEŠKA, Ján. *Metodika činnosti průvodce cestovního ruchu*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Překlad Hana Kruisová, Jitka Mišková. Praha: Idea servis, 2007, 207 s. ISBN 978-808-5970-579.
- DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2010, 200 s. ISBN 978-80-7373-079-6.
- ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010, 405 s. ISBN 978-808-5970-685.
- KUCHYŇKA, Zdeněk a Libor DOBNER. *Historie a současnost podnikání na Kladensku a Slánsku*. 1. vyd. Žehušice: Městské knihy, 2005, 295 s. Historie a současnost podnikání v regionech ČR. ISBN 80-866-9925-0.
- VELC, Ferdinand. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese slánském*. Praha: rchaologická komise při České akademii císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění, 1904, 456 s.
- DVOŘÁKOVÁ, Eva, ŠEBERGER, Tomáš a kol. *Industriální cesty českým středozápadem*. 1. vyd. Praha: ASCO, 2005, 86 s. ISBN 80-85377-96-9.
- ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, 768 s. ISBN 978-807-2018-802.
- KUČEROVÁ, Zora, Jana KROTILOVÁ, Karel KŘESADLO, Václav MOUCHA, Vladimír PŘIBYL a Jan ŠŤOVÍČEK. *Knihy o Slaném*. Slaný: Městský úřad ve Slaném, 1994, 174 s.
- KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. 1. vyd. Ilustrace Lubomír Zeman. Praha: Libri, 2004, 880 s. ISBN 80-727-7040-3.
- KAŠPAR, Jan. *Žízeň starých Čechů*. Edice Pivovaru Antoš svazek 1. Slaný: Golem Slaný s.r.o., 2011, 24 s.
- FRANKOVÁ, Božena. *Slaný*. [1. vyd.]. Editor Eva Semotanová. Praha: Historický ústav Akademie věd České republiky, 1998, 1 atlas (8 s., 24 mapových listů). Historický atlas měst České republiky. ISBN 80-852-6880-9.

Seznam použitých internetových zdrojů

Infocentrum Pod Vevarskou branou [online]. 2007 [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: <http://www.infoslany.cz/>

Asociace průvodců ČR [online]. [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: <http://www.asociacepruvodcu.cz>

Vlastivědné muzeum v Slaném [online]. 2005 [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: <http://www.muzeum.slansko.cz>

Knihovna Václava Štecha ve Slaném [online]. 2007 [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: <http://www.knihovnaslany.cz/>

MěÚ Slaný: Oficiální web Královského města Slaný [online]. 2007 [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: <http://www.meuslany.cz/cs/>

Galerie Antik IKAROS [online]. 2006 [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: <http://www.galerie-ikaros.cz/>

Bateria [online]. 2005 [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: <http://www.bateria.cz>

Pivovar Antoš v Královském městě Slaný [online]. 2011 [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: <http://www.pivovarentos.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ a GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa prvního návrhu prohlídkových tras	40
Obrázek 2: Mapa druhého návrhů prohlídkových tras	46

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví návštěvníků	28
Graf 2: Věková stavba	29
Graf 3: Zaměstnání respondentů	29
Graf 4: Bydliště respondentů	30
Graf 5: Četnost návštěv	31
Graf 6: Délka pobytu	31
Graf 7: Důvod návštěvy města	32
Graf 8: Návštěvnost IC Pod Velvarskou branou	33
Graf 9: Postrádání informací v IC Pod Velvarskou branou	33
Graf 10: Využití průvodcovských služeb infocentra	34
Graf 11: Návštěvnost památek ve Slaném	35
Graf 12: Postradatelnost nahlédnutí do památek	35
Graf 13: Vyhledání informací o městě před cestou	36
Graf 14: Jak jste se dozvěděl(a) o Slaném	36
Graf 15: Je reklama odpovídající atraktivitě města?	37
Graf 16: Skladba („Ano, reklama je odpovídající“)	37
Graf 17: Zopakování návštěvy Slaného	38
Graf 18: Doporučení Slaného	38

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Stanovy Asociace průvodců České republiky	I
Příloha B - Přihláška ke členství v APČR	VI
Příloha C - Dotazník pro zařazení do katalogu průvodců - členů AP ČR	VII
Příloha D - Slaný ze severozápadu z roku 1650	IX
Příloha E - Pomník Slanému prameni	X
Příloha F - Kostel Nejsvětější Trojice	XI
Příloha G - Velvarská brána	XII
Příloha H - Budova bývalé Piaristické koleje	XIII
Příloha CH - Kostel sv. Gotharda	XIV
Příloha I - Pivovar Antoš	XV
Příloha J - Přádelna bavlny – Benar	XVI
Příloha K - ČKD – Bolzano	XVII
Příloha L - Rozhovor s vedoucí IC Pod Velvarskou branou Zojou Kučerovou	XVIII
Příloha M - Největší funkční slánka na světě	XX
Příloha N - Pamětní list	XXI
Příloha O - Bateria (stará budova)	XXII

Příloha A - Stanovy Asociace průvodců České republiky

Článek I. - Základní ustanovení

1. Asociace průvodců České republiky, o.s. (AP ČR) je dobrovolné, nezávislé, nepolitické, profesní občanské sdružení ve smyslu zákona č. 83/1990Sb. o sdružování, které sdružuje kvalifikované průvodce v cestovním ruchu.
2. Sídlem AP ČR je Praha. AP ČR působí v ČR. Adresa sídla AP ČR – Vinohradská 46, 120 00 Praha 2. Její jednacím jazykem je čeština, správní období je shodné s kalendářním rokem.

Článek II. - Předmět činnosti

1. Předmětem činnosti asociace je hájit profesní zájmy členů ve všech oblastech, zejména však v legislativních a pracovně-právních otázkách, společensky sdružovat průvodce, podílet se na kvalifikačních zkouškách a dalším vzdělávání průvodců, poskytovat členům informace, všestranně propagovat a prezentovat služby svých členů, spoluvytvářet etické normy průvodcovské profese, zastávat arbitrážní funkci mezi členy a zastupovat členy v dalších domácích i zahraničních organizacích.
2. Poskytovat metodicko-poradenské, publikační a další služby jako doplňkovou hospodářskou činnost.

Článek III. – Členství

1. Řádným členem AP ČR se může stát každý občan ČR nebo cizí státní příslušník s trvalým pobytem v ČR, který je kvalifikovaným průvodcem cestovního ruchu nebo působí jako průvodce v památkovém objektu.
B/ Přidruženým členem AP ČR se mohou stát právnické subjekty z oborů souvisejících s průvodcovskou činností a odbornou přípravou průvodců, které se ztotožňují s cíli a stanovami AP ČR.
2. A/ Řádné členství v AP ČR vzniká podáním přihlášky s dokladem o odborné kvalifikaci nebo o praxi průvodcovské činnosti v památkovém objektu či živnostenským listem na průvodcovskou činnost vydaným před 1. 7. 2008,

zaplacením členského příspěvku na kalendářní rok a přijetím výborem AP ČR. Cizinci musí rovněž přiložit k přihlášce kopii povolení k trvalému pobytu. Pokud výbor AP ČR do 1 měsíce nerozhodne o nepřijetí člena, stává se tento řádným členem AP ČR.

B/ Přidružené členství v AP ČR vzniká oboustranným podpisem dohody o přidruženém členství a zaplacením členského příspěvku v dohodnuté výši.

3. Výbor AP ČR se může usnést, že rozhodování o přijímání členů přenesse také na některé regionální a odborné sekce.
4. Členství v AP ČR zaniká písemným prohlášením o vystoupení, úmrtím nebo rozhodnutím sněmu o vyloučení člena. Důvodem pro vyloučení člena je porušení stanov, porušení etiky průvodcovské profese, jednání proti zájmům AP ČR nebo nezaplacení členského příspěvku do termínu určeného výborem.

Článek IV. - Práva a povinnosti členů

1. Řádný člen AP ČR má následující práva:
 - a. volit a být volen do orgánů AP ČR
 - b. účastnit se sněmu AP ČR a dalších akcí AP ČR
 - c. písemně pověřit jiného řádného člena AP ČR, aby ho v plném rozsahu na sněmu zastupoval.
2. Řádný člen AP ČR má následující povinnosti:
 - a. dodržovat stanovy AP ČR
 - b. platit členské příspěvky, jejichž výši stanoví svým usnesením sněm.
3. Přidružený člen AP ČR má stejná práva a povinnosti jako řádný člen s výjimkou volit a být volen do orgánů AP ČR. Přidružený člen AP ČR má hlas poradní.

Článek V. - Orgány AP ČR

1. Soustavu orgánů AP ČR tvoří: Sněm AP ČR, Výbor AP ČR, Revizní komise.

Článek VI. - Sněm AP ČR

1. Sněm AP ČR (dále jen sněm) je nejvyšším orgánem AP ČR.

2. Sněm svolává výbor AP ČR nejméně jednou za rok a vždy, požádá-li o to písemně alespoň třetina členů nebo Revizní komise. Sněm volí orgány AP ČR na maximálně dvouleté funkční období.
3. Sněm volí Výbor AP ČR a Revizní komisi.
4. Sněm projednává a schvaluje změny nebo doplňky stanov a rozhoduje o zániku AP ČR nebo o jejím sloučení s jinou organizací a o následném naložení s majetkem AP ČR. V případě zániku bez právního nástupce určí sněm likvidátora, postup likvidace dle platných právních norem a jak bude naloženo s likvidačním zůstatkem. V případě sloučení s jinou organizací určí sněm, za jakých podmínek přechází majetek a závazky na právního nástupce.
5. Sněm projednává a schvaluje zprávu o činnosti a hospodaření organizace.
6. Sněm je usnášeníschopný, účastní-li se ho alespoň 1/5 členů. Pokud se nesejde dostatečný počet členů ve stanovenou dobu, koná se ve stejném místě o 30 minut později náhradní sněm, který je usnášeníschopný za jakéhokoliv počtu přítomných členů. Sněm přijímá usnesení nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů. O sloučení AP ČR s jinou organizací nebo o zániku AP ČR musí být rozhodnuto třípětinovou většinou hlasů všech řádných členů.

Článek VII. - Výbor AP ČR

1. Výbor AP ČR (dále jen výbor) řídí činnost organizace mezi sněmy. Výbor zasedá nejméně jednou za dva měsíce.
2. Výbor se skládá z lichého počtu členů, kdy minimální počet je 7. Členové volí předsedu a další funkcionáře.
3. Uprázdnil-li se místo člena výboru, může výbor kooptovat z členů AP ČR nového člena výboru. Tímto způsobem může být doplněna maximálně třetina členů výboru.
4. Výbor ze svého středu nadpoloviční většinou všech členů volí a odvolává předsedu AP ČR a místopředsedu AP ČR.
5. Výbor ze svého středu volí a odvolává hospodáře a tajemníka.
6. Předseda AP ČR, místopředseda AP ČR a tajemník tvoří výkonné předsednictvo výboru. Tento orgán činí neodkladná rozhodnutí v období mezi zasedáními

výboru. Rozhodnutí učiněná výkonným předsednictvem potvrzuje výbor na svém nejbližším následujícím zasedání.

Článek VIII. - Předseda AP ČR

1. Předseda AP ČR je statutárním zástupcem organizace, zastupuje ji navenek, řídí schůze výboru a svolává sněm.

Článek IX. - Místopředseda AP ČR

1. AP ČR má jednoho místopředsedu.
2. Místopředseda vykonává funkce předsedy v době jeho nepřítomnosti.

Článek X. - Hospodář

1. Hospodář zejména vede pokladnu AP ČR, vede účetnictví, disponuje podpisovým právem k bankovním účtům AP ČR a spolu s předsedou jedná jménem organizace v majetkových a hospodářských vztazích.
2. Výbor může rozhodnout o finanční odměně za činnost hospodáře.

Článek XI. - Tajemník

1. Tajemník vede administrativní činnost AP ČR, řídí kancelář AP ČR a zodpovídá za její chod.
2. Výbor může rozhodnout o finanční odměně za činnost tajemníka.

Článek XII. - Revizní komise (RK)

1. Revizní komise pravidelně kontroluje hospodaření AP ČR a provádí revizi účetní uzávěrky. RK má přístup ke všem dokumentům a materiálům AP ČR.
2. RK tvoří tři členové, kteří ze svého středu volí předsedu. Členství v RK je neslučitelné s funkcí člena výboru.
3. Členové RK mají právo účastnit se jednání výboru s hlasem poradním.

Článek XIII. - Regionální a odborné sekce (ROS)

1. Nejméně tři členové AP ČR mohou vytvořit regionální nebo odbornou sekci AP ČR. O vzniku regionální nebo odborné sekce rozhoduje výbor AP ČR na základě písemné žádosti.
2. ROS nejsou jednotkami s vlastní právní subjektivitou.
3. Činnost ROS se řídí Statutem ROS, který vypracuje ROS a který schválí výbor AP ČR.
4. ROS řídí předseda ROS a výbor ROS. Způsob jejich volby upravuje statut ROS.
5. Předsedové ROS mají právo účastnit se schůzí výboru AP ČR s hlasem poradním.

Článek XIV. - Hospodaření AP ČR

1. Finanční prostředky AP ČR tvoří: členské příspěvky, výtěžek z vlastní činnosti, dary a subvence.
2. Výbor AP ČR odpovídá za majetek a hospodaření organizace.
3. Organizace zřizuje bankovní účet. Podpisovým právem k účtu disponují předseda a hospodář.
4. Právo disponovat finančními prostředky AP ČR má výbor. Předsednictvo AP ČR může disponovat prostředky jen do výše 10 000,- Kč.

Článek XV. - Závěrečná ustanovení

1. Tyto stanovy schválil sněm AP ČR dne 1.4.2009.

(Zdroj: *Asociace průvodců ČR: STANOVY* [online]. 2009 [cit. 2013-03-12]. Dostupné z: <http://www.asociacepruvodcu.cz/asociace.php?id=1>)

Příloha B - Přihláška ke členství v APČR

Členská přihláška
Asociace průvodců České republiky (AP ČR)
Vinohradská 46, 120 00 Praha 2

Titul, jméno, příjmení:

Rodné číslo:

IČO:

Adresa:

Telefon:

fax:

E-mail:

Přihlašuji se za řádného člena Asociace průvodců ČR.

Souhlasím, aby AP ČR evidovala po dobu trvání mého členství osobní údaje z této přihlášky pro organizační účely a pro jejich případné zveřejnění v katalogu průvodců v souladu s ustanoveními zákona č. 101/2000 Sb.

Datum a podpis: _____

(Zdroj: *Asociace průvodců ČR: Formuláře* [online]. 2013 [cit. 2013-03-12]. Dostupné z: <http://www.asociacepruvodcu.cz/asociace.php?id=29>)

Příloha C - Dotazník pro zařazení do katalogu průvodců - členů AP ČR

Asociace průvodců ČR, Vinohradská 46, 120 00 Praha 2 Registr. číslo:

Dotazník pro zařazení do katalogu průvodců - členů AP ČR

Titul, jméno, příjmení

Adresa:

Telefony: mobilní _____ pevný _____ fax _____

E-mail _____ www: _____

*IČO _____

*číslo živnostenského listu _____

*vydal ŽÚ v _____

odborná kvalifikace - kurzy, zkoušky (uved'te vzdělávací zařízení a rok zkoušky):

průvodce v cest. ruchu - ČR ano / ne _____

průvodce Praha ano / ne _____

oprávnění Pražský Hrad ano / ne _____

oprávnění Židovské museum ano / ne _____

jiné _____

osobní specializace:

regionální (kde provádíte - regiony, místa, objekty)

odborná (obory, na které se specializujete):

jazyková kvalifikace (jazyky, ve kterých provádíte)

provádíte v češtině? ano / ne domácí cestovní ruch? ano / ne

Výjezdová turistika. (PCR, Outgoing) Oblasti a země, kam doprovázíte zájezdy

Práce delegáta v regionech či zemích:

Časové možnosti: (zaškrtněte)

celoročně / jen víkendy / dle dohody / jen o školních prázdninách / jiné_____

Co dalšího pokládáte za nutné uvést:

Datum:

Podpis:

Upozornění: katalog průvodců je určen organizacím i jednotlivcům, hledajícím průvodce ke spolupráci. Uvádějte proto co nejpřesnější informace o své kvalifikaci a odbornosti. Případné dotazy ohledně vyplnění dotazníku konzultujte s členem výboru AP, nebo případně tel. 602 945 928 – Kunderátová, hana.kundrat@volny.cz

(Zdroj: *Asociace průvodců ČR: Formuláře* [online]. 2013 [cit. 2013-03-12]. Dostupné z: <http://www.asociacepruvodcu.cz/asociace.php?id=29>)

Příloha D - Slaný ze severozápadu z roku 1650

(Zdroj: FRANKOVÁ, Božena. *Slaný*. [1. vyd.]. Editor Eva Semotanová. Praha: Historický ústav Akademie věd České republiky, 1998, 1 atlas (8 s., 24 mapových listů). Historický atlas měst České republiky. ISBN 80-852-6880-9.)

Příloha E - Pomník Slanému prameni

(Zdroj: vlastní)

Příloha F - Kostel Nejsvětější Trojice

(Zdroj: Vlastní)

Příloha G - Velvarská brána

(Zdroj: Vlastní)

Příloha H - Budova bývalé Piaristické koleje

(Zdroj: Vlastní)

Příloha CH - Kostel sv. Gotharda

(Zdroj: Vlastní)

Příloha I - Pivovar Antoš

(Zdroj: Vlastní)

Příloha J - Přádelna bavlny – Benar

(Zdroj: Vlastní)

Příloha K - ČKD – Bolzano

(Zdroj: <http://www.infoslany.cz/cs/modul/web/turisticke-cile/28-bolzano---ckd/>)

Příloha L - Rozhovor s vedoucí IC Pod Velvarkou Zojou Kučerovou

1. Koho a kdy napadala myšlenka o založení sbírky slánek ve Slaném a proč?

- „Vyhlásili jsme jí 1. 4. 2011, ale napadlo mě to už asi v roce 2010. Chtěla jsem mít ve Slaném něco, co jinde nemají, ale muselo to mít samozřejmě vazbu k městu samému. Podle legendy Slaný totiž vznikl u Slaného pramene, který vyvěral pod Slánskou horou. A od slané vody není daleko ke slánce. Zhruba rok jsem pátrala přes různé spolky, sdružení ať už starožitníků nebo sběratelů kuriozit, jak v České republice, tak v zahraničí, zda neexistuje již nějaká oficiální sbírka slánek. Podařilo se mi zjistit, že existují pouze malé soukromé sbírky. Sběratelé se většinou zaměřují na jeden typ slánek, ale ta naše je výjimečná tím, že je širokospektrální.“

2. Jaké byly začátky sbírky?

- „Jako autorka nápadu jsem samozřejmě musela slánku s číslem 1 dát já. Poté se postupně přidávali další lidé z našeho blízkého okolí. Všechny exempláře, které ve sbírce máme, jsou výhradně dary. Ani jedna z nich nebyla námi zakoupena.“

3. Kdo Vám slánky nosí a jak se k Vám mohou jinak doručit?

- „Jednak jsou to patrioti Slaného a pak jsou to lidé, které nadchla naše sbírka a vozí nám exempláře z celé ČR, ale i ze zahraničí. Jednou možností je přinést nám slánku přímo do našeho infocentra a další možností je zaslat ji poštou. Touto formou se k nám dostaly různé slánky z celého světa (např. Rusko, Holandsko, Kanada atd.).“

4. Co se s darovanou slánskou dále děje?

- „Každá slánka dostane své evidenční číslo, pod kterým jí zařadíme do naší expozice. U čísla zapíšeme jméno dárce a odkud je. Na památku od nás dárce dostane očíslovaný signovaný pamětní list, který pro nás nakreslil pan Zdeněk Hofman. Poté je slánka nafocena a vzápětí vystavena mezi ostatními. Celou sbírku si můžou lidé aktuálně prohlížet i na našich webových stránkách <http://www.infoslany.cz/>. Pokud nám lidé přinesou slánku přímo do infocentra, mají možnost se zapsat do pamětní knihy, která je k nahlédnutí v infocentru.“

5. Kolik se jich v současné době nachází ve sbírce?

- „Momentálně je jich ve sbírce zhruba 1500 a můžeme se pyšnit i největší funkční slánkou na světě, která je taktéž vystavena v prostorách Infocentra Pod Velvarskou branou. Je vysoká 120 cm a vejde se do ní 40 kg soli a opravdu se s ní dá posolit chléb. Věnovala nám ji Společnost patriotů Slaného, kteří do sbírky přispěli i další obří keramickou slánkou s chodským motivem. Moc si ceníme i příspěvků a. s. Český porcelán, který nám darovala kolekci slánek ze své standardní nabídky s typickým cibulovým dekorem.“

6. Z jakých materiálů jsou slánky vyrobeny?

- „Ze všeho, co vás napadne. Máme zde slánky skleněné, porcelánové, keramické, dřevěné, kovové a plastové.“

7. Dočetl jsem se, že ke sbírce slánek byla vytvořena speciální slánka od světoznámého architekta a designéra Bořka Šípka, řeknete nám k tomu více?

- „Ano, je to pravda. Pan Šípek skutečně navrhl skleněnou slánku pro Slaný, vychází z tvaru loga Slaného. V této limitované sérii bylo vyrobeno 300 kusů. Část z toho šla do prodeje a část na reprezentaci města. Posledních pár exemplářů si mohou zájemci stále ještě zakoupit v infocentru.“

8. Je Vaše sbírka oficiálně evidovaná?

- „V současné době ještě ne, ale již se na tom pracuje. Chtěli bychom ji zaevidovat do databáze sbírek Ministerstva kultury ČR a dále bychom byli samozřejmě rádi, kdyby byla zapsána do Guinnessovy knihy rekordů.“

9. Co děláte pro propagaci sbírky, aby se o ní dozvědělo co nejvíce lidí?

- „V roce 2012 nás paní Retková pozvala do České televize a poté do Českého rozhlasu na povídání si o slánkách a reportáže z těchto dvou programů nám udělaly velikou reklamu. Lidé po jejich odvysílání psali, volali a do IC nám skoro denně přišel nějaký balíček se slánkami. Pro veletrhy CR jsme vytiskli leták o sbírce slánek, který s sebou vozíme a pokud získáme nějaký zajímavý exponát, zasíláme aktuální tiskové zprávy do médií. Dále je

také sbírka slánek vystavena na portále Czechtourism v sekci „Kudy z nudy“ jako tip na výlet se zajímavým cílem.“

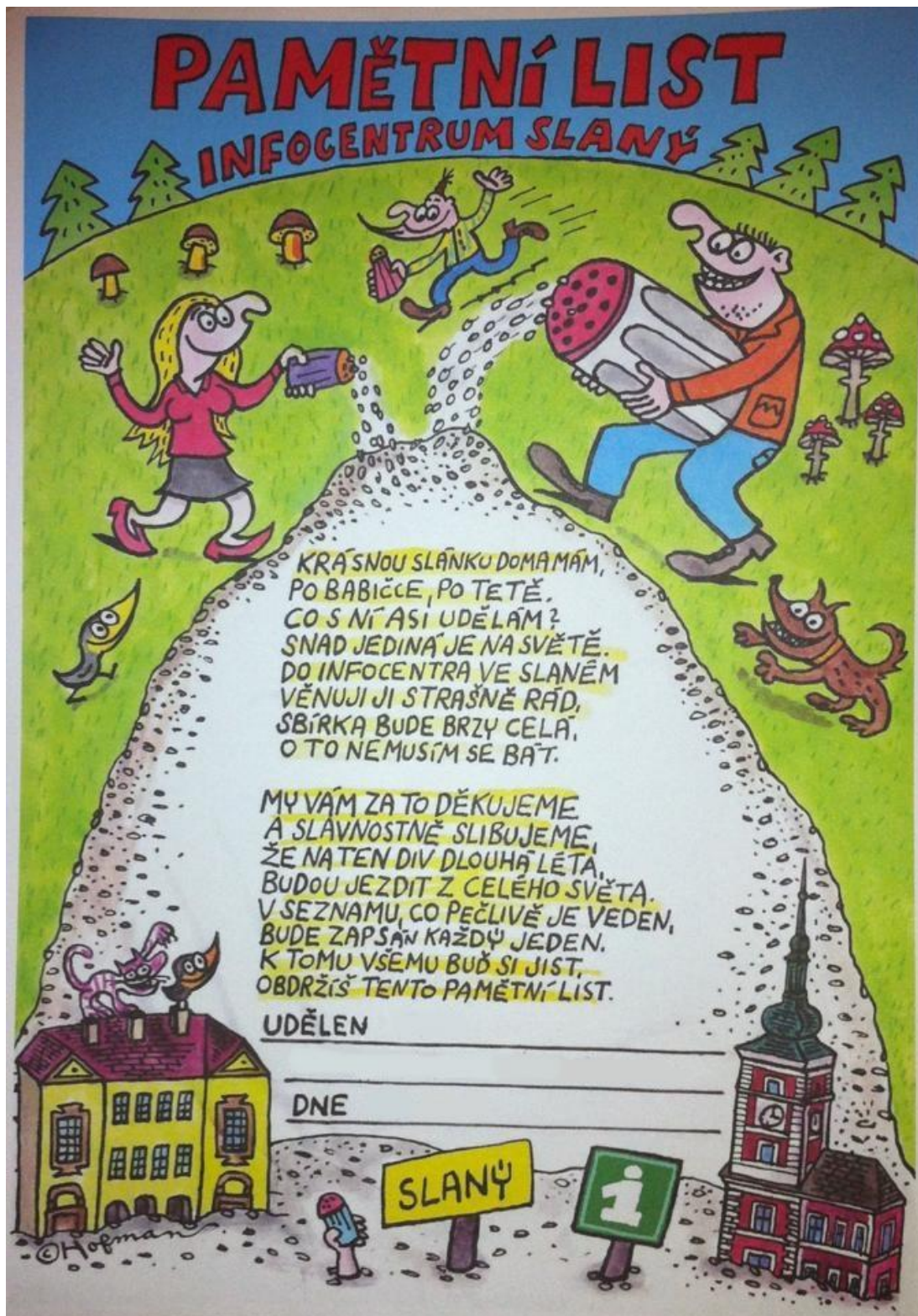
10. Chtěla byste nám ke sbírce ještě něco říct?

- „Už jen to, že si sbírku slánek můžete prohlédnout po celý rok během otevírací doby Infocentra Pod Velvarskou branou, tj. v pondělí až pátek od 9 do 16 h mimo turistickou sezónu a od 1. 4. do 31. 10. od 9 do 17 h a o víkendu od 9 do 16 h.“

Příloha M - Největší funkční slánka na světě

(Zdroj: Vlastní)

(Zdroj: Zoja Kučerová, vedoucí Infocentra Pod Velvarskou branou Slaný)

Příloha O - Bateria (stará budova)

(Zdroj: Vlastní)

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Vojtěch Kučera

Obor: Management cestovního ruchu

Forma studia: Prezenční

Název práce: Návrh prohlídkových tras – město Slaný

Rok: 2013

Počet stran textu bez příloh: 44

Celkový počet stran příloh: 22

Počet titulů českých použitých zdrojů: 12

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 8

Počet ostatních zdrojů: 1

Vedoucí práce: Mgr. Jana Pernicová